

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

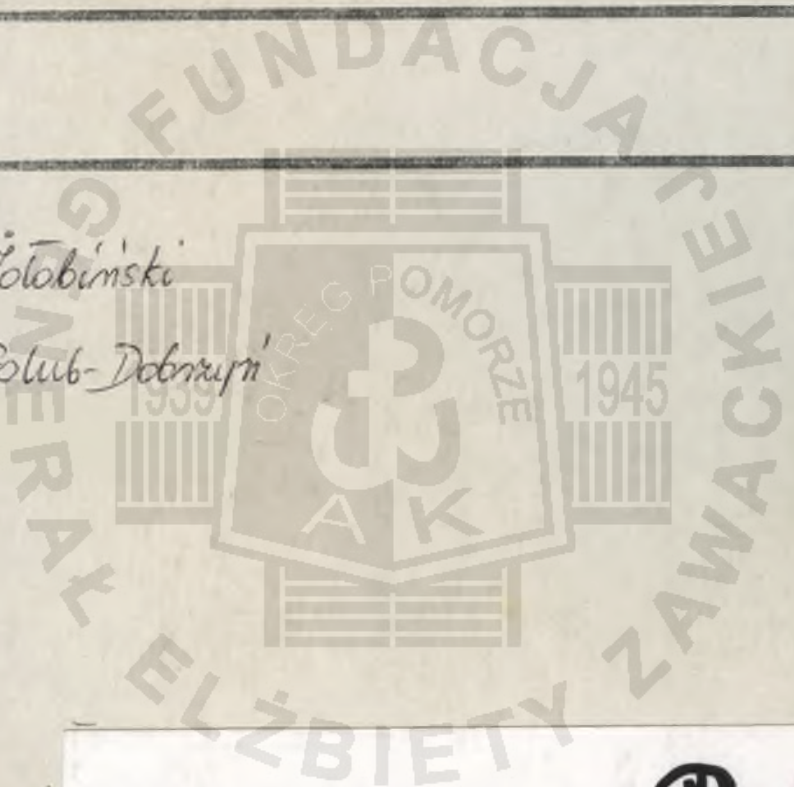
Archiwum

87-16

oprac. 21.X.1994
1271 170502736
S 00000 41692
Nr r-42 090 1506 0000 0000 5002 0244

TECZKA

Lucjan Łotobinski
87-400 Golub-Dobrzyń

Brodnica
PWX Rypin AK
Łotobinska Helena
ps. „Halszka”
z d. Sieminska
MK: 333/333 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Zotobinińska Helena

J:K-333/333 Som.

Brodnica A.K. WSK

I./1. Relacja *k. 6 s. 1-6*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 6 s. 1-7*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 18 s. 1-18*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1) z Ławackie i k. 9 s. 1-9

Fundacje

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 17*

VI. Fotografie *książka ikonografii*

1/1. Pelaja - Łotobinińska Helena

1. Pelaja Stanisława Suszyńskiego o Helenie Łotobinińskiej z lipca 1978r. w 2 egz. (mpis) z Arch. E. Zawackiej k. 4 s. 1-4
2. Notatki z objazdu Obw. Dypin przez E. Zawacką w dn. 19.07.1978r., zhp. oryg. k. 1 s. 5
3. Notatki z rozmowy Elżbiety Zawackiej z Heleną Łotobinińską przeprowadzonej 6.08.1978r. w Dobryniu, zhp. oryg. k. 1 s. 6

3. Helena Żelebińska

Helena Żelebińska z domu Siemńska ps. "Halszka" podczas okupacji hitlerowskiej mieszkała w Dobrzyniu n/Drw. ul. Kościelna 16 /niemiecka nazwa Gellub-Süd Lindenstrasse 16 /Kreis Briesen / pow. rypiński. - Członek ZWZ - AK.

Kierownik skrzynki i punktu kontaktowego oraz kwatery. Do ZWZ wstąpiła wiosną 1940r. przybierając ps. "Halszka". Ponosiła cały ciężar utrzymania, wyżywienie i przygotowanie noclegów dla wielu działaczy konspiracji przewijających się przez kwaterę znajdującą się w jej prywatnym mieszkaniu, co w trudnych okupacyjnych warunkach nie należało do spraw prostych i łatwych.

Między innymi z zakwaterowania korzystali : 1. "Józef" vel "Stanisław" vel "Czarny" vel "Wujek" /Józef Gruss/ 2. "Wicher" vel "Biały" /Józef Chyliński /, 3. "Miechał" I. /Henryk Gruetzmacher/ 4. "Graejan" /Gustaw Olszewski / 5. Tadeusz Majewski "Tomasz" /Tomasz Kowalski/; 6. "Żółw" vel "Brat" /Stanisław Lipiński/, 7. "Lot" /Stanisław Szefler/ 8. "Żaba" / NN / oraz wielu innych, których nazwisk i pseudonimy uleciały z pamięci .

Przeletnie z wyżywienia i opieki korzystali również osoby przybyłe na punkt kontaktowy do "Halszki" w celu narad i odpraw a także i łącznicy konspiracyjni. Nieraz bywało kilka osób w ciągu jednego posiedzenia. Przykładowo wymieniam : Edward Dełkowski członek Komendy Obwodu ZWZ- AK Lipno mieszkaniec Gruch gm. Nowogród pow. Lipnowski, Marian Brzeziński komendant ZWZ obwodu Rypin w latach 1940 - 1942 a później oficer wywiadu AK zam. w Kolonii Płonne gm. Płonne pow. rypiński ; Wiktorja Brzezińska -żona Mariana i Dółkowska żona Edwarda, Józef Ligmanowski z Bacherza gm. Płonne pow. rypiński, Antoni Bienkowski z Nowej Wsi gm. Chrestkowo pow. rypiński, H. Cybulska z Brednicy, Jadwiga Cyrklaff z Gelubla pow. Wąbrzeski.

Helena Żelebińska obsługiwała punkt kontaktowy i skrzynkę konspiracyjną obwodu ZWZ - AK Rypin z Komendy Okręgu "Pomerze". Zabezpieczała i przechowywała w skrytkach materiały i dokumenty konspiracyjne.

Ponadto z własnych środków i funduszków - z własnej inicjatywy przy współudziale piszącego przygotowywała dziesiątki paczek żywnościowych dla więźniów obozów hitlerowskich. Przygotowane paczki były przekazywane nieodpłatnie członkom rodzin więźniów obozów koncentracyjnych i przez nich adresowane i wysyłane. W ten sposób usiłowano zabezpieczyć się przed dekonspiracją. Owe paczki były przygotowywane i przekazywane między innym osobom : Marianowi Berozińskiemu, Wiktorowi Berozińskiemu "Zakowi Rudowskiemu, więźniem obozu koncentracyjnego Stutthof oraz pow. Langowi jeńcowi wojennemu osadzonemu w Oflagu Murnau.

Helena Zelebińska

ml 333 2

MGR
MGR
MGR

Po aresztowaniu przez Gestapo na przełomie lipiec - sierpień 1944 r. małżonków Tadeusza Spedniewskiego ps. "Zbigniew" i Marii Spedniewskiej ps. "Teresa", "Halszka" przygarnęła ich dzieci Wojciecha i Adama chroniąc je przed wywiezieniem do Niemiec w celach germanizacyjnych. Dzieci wychowywała około roku, aż do chwili powrotu ich matki z obozu koncentracyjnego. Od 24 stycznia 1948 r. było jej niezwykle ciężko, znalazła się bowiem w trudnych warunkach bytowych; bowiem zabrakło jej ^{mięsa} ~~mięsa~~ i piszącego, który za przynależność i działalność w szeregach ZWZ - AK zostali aresztowani przez radzieckie służby bezpieczeństwa NKWD i wywiezieni w głąb Rosji ZSRR. Mimo wszystkich przeciwności dzieci zatrzymała i do końca wychowywała i opiekowała się.

"Halszka" z mężem Lucjanem i siostrzeńcem "Witoldem" utrzymywała przez cały okres okupacji Mieczysławę Wróblewską ps. ^{Maria} "Maria" wdowę po zamordowanym w październiku 1939 r. nauczycielu Aleksandrze, która pozostała z trójkiem dzieci bez środków utrzymania.

"Halszka" podczas okupacji wyzbyła się z domu prawie wszystkich rzeczy osobistych jak ubrań, odzieży spodniej, bielizny, pościeli pozostawiając tylko niezbędne ilości dla swej rodziny i kwatrujących - wymieniła po prostu na żywność.

Okupację i wojnę przeżyła. Mieszka z mężem Lucjanem w Golubiu - Dobrzyniu. - Adres : Helena Zelebińska 87-400 Golub - Dobrzyń ul. Kościuszki 35

Podane powyżej informacje mogą potwierdzić następujące osoby :

1. Prof. dr Stanisław Sza Szeflör ps. "Lot" 00-662 Warszawa, ul. Koszykowa 75 m 11 - tel. prywatny: 29-56-15, tel. pracy: 21-36-92 albo 25-35-92 Politechnika Warszawska.
2. Inż. Halina Basiewiż z domu Wróblewska ps. "Hala" 04-323 Warszawa ul. Szaserów 91/95 m 6, tel. 10-41-95.
3. Wanda George-Boguszewska z domu Wróblewska -02-130 Warszawa ul. Gerlicka 4a m 127, tel. 23-32-68.
4. Mieczysława Wróblewska ps. "Miośia" Warszawa - bliższe dane dotyczące adresu mogą podać córki Halina i Wanda.
5. Wiktorja Berożyńska Wieś Dobre 87-522 Ostrowite Rypińskie albo 87-500 Rypin, Nowy Rynek 10 tel. 574.
6. Jan Grajkowski 87-500 Rypin, Plac Sienkiewicza 5, tel. 753 ps. "Tadeusz" vel "T 42"
7. Edward Dełkowski - nauczyciel emeryt. b. dyrektor szkoły Wyrzysk.
8. Józef Chyliński ps. "Wicher" Kanada.

\sqrt{n} / 78 1-1 st Szymon'ski

3. Helena Zelebińska

Helena Zelebińska z domu Siemańska ps. "Halszka" ur. 1905r. podczas okupacji hitlerowskiej mieszkała w Debrzynie n/Drw. ul. Kościelna 16 /niemiecka nazwa Gellub-Süd Lindenstrasse 16 /Kreis Briesen / pow. rypiński. - Członek ZWZ - AK.

Kierownik skrzynki i punktu kontaktowego oraz kwatery. Do ZWZ wstąpiła wiosną 1940r. przybierając ps. "Halszka". Ponosiła cały ciężar utrzymania, wyżywienia i przygotowanie noclegów dla wielu działaczy konspiracji przewijających się przez kwaterę znajdującą się w jej prywatnym mieszkaniu, co w trudnych okupacyjnych warunkach nie należała do spraw prostych i łatwych.

Między innymi z zakwaterowania korzystali: "Józef" vel "Stanisław" vel "Czarny" vel "Wujek" /Józef Gruss; "Wicher" vel "Biały" /Józef Chyliński /, "Michał" I. /Henryk Gruetzmacher/, "Graejan" /Gustaw Olszewski /, Tadeusz Majewski "Tomasz" /Tomasz Kowalski/, "Zółta" vel "Brat" /Stanisław Lipiński/, "Lot" /Stanisław Szetler/ "Żaba" / NN / oraz wielu innych, których nazwisk i pseudonimów uleciały z pamięci.

Przeletnie z wyżywienia i opieki korzystali również osoby przybyłe na punkt kontaktowy do "Halszki" w celu narad i odpraw a także i łącznicy konspiracyjni. Nieraz bywało kilka osób w ciągu jednego posiedzenia. Przykładowo wymieniam: Edward Dełkowski członek Komendy Obwodu ZWZ - AK Lipne mieszkaniec Gruch ^{duży?} gm. Nowogród pow. Lipnowski, Marian Brzeziński ^{Borezyński} komendant ZWZ obwodu Rypin w latach 1940 - 1942 a później oficer wywiadu AK zam. w Kolonii Płonne gm. Płonne ^{Borezyńska} pow. rypiński; Wiktor Brzezińska ^{Borezyńska} - żona Mariana + Dębkowska żona Edwarda, Józef Ligmanowski z Baehorza gm. Płonne pow. rypiński, ^{Józef Pokorski z Ostrowiska gm. Płonne pow. Rypin,} Antoni Bienkowski z Nowej Wsi gm. Chrostkowo pow. rypiński, U. Cybulska z Brednicy, Jadwiga Cyrklaff z Gelubia pow. Wąbrzeski.

Helena Zelebińska obsługiwała punkt kontaktowy i skrzynkę konspiracyjną obwodu ZWZ - AK Rypin z Komendy Okręgu "Pomerze". ZNKK Zabezpieczała i przechowywała w skrytkach materiały i dokumenty konspiracyjne.

Ponadto z własnych środków i funduszy - z własnej inicjatywy przy współudziale piszącego przygotowywała dziesiątki paczek żywnościowych dla więźniów obozów hitlerowskich. Przygotowane paczki były przekazywane nieodpłatnie członkom rodzin więźniów obozów koncentracyjnych i przez nich adresowane i wysyłane. W ten sposób usiłowane zabezpieczyć się przed dekonspiracją. Owe paczki były przygotowywane i przekazywane między innymi osobom: Marianowi Borezyńskiemu, Wiktorowi Borezyńskiemu, ^{Zakowi} Rudewskiemu, więźniem obozu koncentracyjnego Stutthof oraz pow. Langowi jeńcowi wojennemu osadzonemu w Oflagu Murnau.

Helena Żelebińska

Po aresztowaniu przez Gestapó na przełomie lipiec - sierpień 1944r. małżonków Tadeusza Spednińskiego ps. "Zbigniew" i Marii Spednińskiej ps. "Teresa", "Halszka" przygarnęła ich dzieci Wojciecha i Adama chroniąc je przed wywiezieniem do Niemiec w celach germanizacyjnych. Dzieci wychowywała około roku, aż do chwili powrotu ich matki z obozu koncentracyjnego. Od 24 stycznia 1948r. była jej niezwykle ciężka, znalazła się bowiem w trudnych warunkach bytowych; bowiem zabrakło jej ^{mięsa} i piszącego, który za przynależność i działalność w szeregach ZWZ - AK zostali aresztowani przez radzieckie służby bezpieczeństwa NKWD i wywiezieni w głąb Rosji ZSRR. Mimo wszystkich przeciwności dzieci zatrzymała i do końca wychowywała i opiekowała się.

"Halszka" z mężem Lucjanem i siostrzeńcem "Witoldem" utrzymywała przez cały okres okupacji Mieczysławę Wróblewską ps. ^{Miecia} "Maria" wdowę po zamordowanym w październiku 1939r. nauczycielu Aleksandrze, która pozostała z trójkiem dzieci bez środków utrzymania.

"Halszka" podczas okupacji wyzbyła się z domu prawie wszystkich rzeczy osobistych jak ubrań, odzieży spodniej, bielizny, pościeli pozostawiając tylko niezbędne ilości dla swojej rodziny i kwaterujących - wymieniła po prostu na żywność.

Okupację z wojną przeżyła. Mieszka z mężem Lucjanem w Gelubiu - Debrzynie. - Adres : Helena Żelebińska 87-400 Gelub -Debrzyn ul. Kościuszki 35

Podane powyżej informacje mogą potwierdzić następujący osoby :

1. Prof.dr Stanisław Kaz Szeffler ps. "Lot" 00-662 Warszawa, ul. Koszykowa 75 m 11 -tel.pryw.29-56-15, tel.pracy: 21-36-92 albo 25-35-92 Politechnika Warszawska.
2. Inż.Halina Basiewicz z domu Wróblewska ps."Hala" - 04-323 Warszawa ul.Szaszerów 91/95 m 6, tel.10-41-95.
3. Wanda George-Boguszevska z domu Wróblewska -02-130 Warszawa ul.Gerlicka 4a m 127, tel.23-32-68.
4. Mieczysława Wróblewska ps."Miecia" Warszawa-bliższe dane dotyczące adresu mogą podać córki Halina i Wanda.
5. Wikteria Borezyńska Wieś Dobre 87-522 Ostrowite Rypińskie albo 87-500 Rypin, Nowy Rynek 10 tel.574.
6. Jan Grajkowski 87-500 Rypin, Plac Sienkiewicza 5, tal.753 ps. "Tadeusz" vel "T 42"
7. Edward Dełkowski- nauczyciel emeryt.b.dyrektor szkoły Wyrzysk
8. Józef Chyliński ps. "Wicher" Kanada.

III 78 (-) St Smolynish

do rel. "Halbke" Zofobinolski

① 5

Notatki z objazdu - obw. Rypin 19 VII 1978
Przyjazd do Dobrynia do Zofobinolskiej o godz 10:00

"As" spał po nocnej pracy
vermore z "Halbke" - wiałała się na nie wedy-
crności Olyt. Wpominie ciężkie życie okupa-
cyjne, wychowywanie dzieci, ciężkie utrzymywanie
nie kwaternijerów, dołatkowe wychowywanie
dzieci aresztowanych Spodunwolskich

W czasie okupacji mieszkali w drewnianym
domku przy ul. ^{Rybinolska 16.} ¹⁹⁴³⁻⁴⁴ ¹⁹⁴⁵ ¹⁹⁴⁶ ¹⁹⁴⁷ ¹⁹⁴⁸ ¹⁹⁴⁹ ¹⁹⁵⁰ ¹⁹⁵¹ ¹⁹⁵² ¹⁹⁵³ ¹⁹⁵⁴ ¹⁹⁵⁵ ¹⁹⁵⁶ ¹⁹⁵⁷ ¹⁹⁵⁸ ¹⁹⁵⁹ ¹⁹⁶⁰ ¹⁹⁶¹ ¹⁹⁶² ¹⁹⁶³ ¹⁹⁶⁴ ¹⁹⁶⁵ ¹⁹⁶⁶ ¹⁹⁶⁷ ¹⁹⁶⁸ ¹⁹⁶⁹ ¹⁹⁷⁰ ¹⁹⁷¹ ¹⁹⁷² ¹⁹⁷³ ¹⁹⁷⁴ ¹⁹⁷⁵ ¹⁹⁷⁶ ¹⁹⁷⁷ ¹⁹⁷⁸ ¹⁹⁷⁹ ¹⁹⁸⁰ ¹⁹⁸¹ ¹⁹⁸² ¹⁹⁸³ ¹⁹⁸⁴ ¹⁹⁸⁵ ¹⁹⁸⁶ ¹⁹⁸⁷ ¹⁹⁸⁸ ¹⁹⁸⁹ ¹⁹⁹⁰ ¹⁹⁹¹ ¹⁹⁹² ¹⁹⁹³ ¹⁹⁹⁴ ¹⁹⁹⁵ ¹⁹⁹⁶ ¹⁹⁹⁷ ¹⁹⁹⁸ ¹⁹⁹⁹ ²⁰⁰⁰ ²⁰⁰¹ ²⁰⁰² ²⁰⁰³ ²⁰⁰⁴ ²⁰⁰⁵ ²⁰⁰⁶ ²⁰⁰⁷ ²⁰⁰⁸ ²⁰⁰⁹ ²⁰¹⁰ ²⁰¹¹ ²⁰¹² ²⁰¹³ ²⁰¹⁴ ²⁰¹⁵ ²⁰¹⁶ ²⁰¹⁷ ²⁰¹⁸ ²⁰¹⁹ ²⁰²⁰ ²⁰²¹ ²⁰²² ²⁰²³ ²⁰²⁴ ²⁰²⁵ ²⁰²⁶ ²⁰²⁷ ²⁰²⁸ ²⁰²⁹ ²⁰³⁰ ²⁰³¹ ²⁰³² ²⁰³³ ²⁰³⁴ ²⁰³⁵ ²⁰³⁶ ²⁰³⁷ ²⁰³⁸ ²⁰³⁹ ²⁰⁴⁰ ²⁰⁴¹ ²⁰⁴² ²⁰⁴³ ²⁰⁴⁴ ²⁰⁴⁵ ²⁰⁴⁶ ²⁰⁴⁷ ²⁰⁴⁸ ²⁰⁴⁹ ²⁰⁵⁰ ²⁰⁵¹ ²⁰⁵² ²⁰⁵³ ²⁰⁵⁴ ²⁰⁵⁵ ²⁰⁵⁶ ²⁰⁵⁷ ²⁰⁵⁸ ²⁰⁵⁹ ²⁰⁶⁰ ²⁰⁶¹ ²⁰⁶² ²⁰⁶³ ²⁰⁶⁴ ²⁰⁶⁵ ²⁰⁶⁶ ²⁰⁶⁷ ²⁰⁶⁸ ²⁰⁶⁹ ²⁰⁷⁰ ²⁰⁷¹ ²⁰⁷² ²⁰⁷³ ²⁰⁷⁴ ²⁰⁷⁵ ²⁰⁷⁶ ²⁰⁷⁷ ²⁰⁷⁸ ²⁰⁷⁹ ²⁰⁸⁰ ²⁰⁸¹ ²⁰⁸² ²⁰⁸³ ²⁰⁸⁴ ²⁰⁸⁵ ²⁰⁸⁶ ²⁰⁸⁷ ²⁰⁸⁸ ²⁰⁸⁹ ²⁰⁹⁰ ²⁰⁹¹ ²⁰⁹² ²⁰⁹³ ²⁰⁹⁴ ²⁰⁹⁵ ²⁰⁹⁶ ²⁰⁹⁷ ²⁰⁹⁸ ²⁰⁹⁹ ²¹⁰⁰ ²¹⁰¹ ²¹⁰² ²¹⁰³ ²¹⁰⁴ ²¹⁰⁵ ²¹⁰⁶ ²¹⁰⁷ ²¹⁰⁸ ²¹⁰⁹ ²¹¹⁰ ²¹¹¹ ²¹¹² ²¹¹³ ²¹¹⁴ ²¹¹⁵ ²¹¹⁶ ²¹¹⁷ ²¹¹⁸ ²¹¹⁹ ²¹²⁰ ²¹²¹ ²¹²² ²¹²³ ²¹²⁴ ²¹²⁵ ²¹²⁶ ²¹²⁷ ²¹²⁸ ²¹²⁹ ²¹³⁰ ²¹³¹ ²¹³² ²¹³³ ²¹³⁴ ²¹³⁵ ²¹³⁶ ²¹³⁷ ²¹³⁸ ²¹³⁹ ²¹⁴⁰ ²¹⁴¹ ²¹⁴² ²¹⁴³ ²¹⁴⁴ ²¹⁴⁵ ²¹⁴⁶ ²¹⁴⁷ ²¹⁴⁸ ²¹⁴⁹ ²¹⁵⁰ ²¹⁵¹ ²¹⁵² ²¹⁵³ ²¹⁵⁴ ²¹⁵⁵ ²¹⁵⁶ ²¹⁵⁷ ²¹⁵⁸ ²¹⁵⁹ ²¹⁶⁰ ²¹⁶¹ ²¹⁶² ²¹⁶³ ²¹⁶⁴ ²¹⁶⁵ ²¹⁶⁶ ²¹⁶⁷ ²¹⁶⁸ ²¹⁶⁹ ²¹⁷⁰ ²¹⁷¹ ²¹⁷² ²¹⁷³ ²¹⁷⁴ ²¹⁷⁵ ²¹⁷⁶ ²¹⁷⁷ ²¹⁷⁸ ²¹⁷⁹ ²¹⁸⁰ ²¹⁸¹ ²¹⁸² ²¹⁸³ ²¹⁸⁴ ²¹⁸⁵ ²¹⁸⁶ ²¹⁸⁷ ²¹⁸⁸ ²¹⁸⁹ ²¹⁹⁰ ²¹⁹¹ ²¹⁹² ²¹⁹³ ²¹⁹⁴ ²¹⁹⁵ ²¹⁹⁶ ²¹⁹⁷ ²¹⁹⁸ ²¹⁹⁹ ²²⁰⁰ ²²⁰¹ ²²⁰² ²²⁰³ ²²⁰⁴ ²²⁰⁵ ²²⁰⁶ ²²⁰⁷ ²²⁰⁸ ²²⁰⁹ ²²¹⁰ ²²¹¹ ²²¹² ²²¹³ ²²¹⁴ ²²¹⁵ ²²¹⁶ ²²¹⁷ ²²¹⁸ ²²¹⁹ ²²²⁰ ²²²¹ ²²²² ²²²³ ²²²⁴ ²²²⁵ ²²²⁶ ²²²⁷ ²²²⁸ ²²²⁹ ²²³⁰ ²²³¹ ²²³² ²²³³ ²²³⁴ ²²³⁵ ²²³⁶ ²²³⁷ ²²³⁸ ²²³⁹ ²²⁴⁰ ²²⁴¹ ²²⁴² ²²⁴³ ²²⁴⁴ ²²⁴⁵ ²²⁴⁶ ²²⁴⁷ ²²⁴⁸ ²²⁴⁹ ²²⁵⁰ ²²⁵¹ ²²⁵² ²²⁵³ ²²⁵⁴ ²²⁵⁵ ²²⁵⁶ ²²⁵⁷ ²²⁵⁸ ²²⁵⁹ ²²⁶⁰ ²²⁶¹ ²²⁶² ²²⁶³ ²²⁶⁴ ²²⁶⁵ ²²⁶⁶ ²²⁶⁷ ²²⁶⁸ ²²⁶⁹ ²²⁷⁰ ²²⁷¹ ²²⁷² ²²⁷³ ²²⁷⁴ ²²⁷⁵ ²²⁷⁶ ²²⁷⁷ ²²⁷⁸ ²²⁷⁹ ²²⁸⁰ ²²⁸¹ ²²⁸² ²²⁸³ ²²⁸⁴ ²²⁸⁵ ²²⁸⁶ ²²⁸⁷ ²²⁸⁸ ²²⁸⁹ ²²⁹⁰ ²²⁹¹ ²²⁹² ²²⁹³ ²²⁹⁴ ²²⁹⁵ ²²⁹⁶ ²²⁹⁷ ²²⁹⁸ ²²⁹⁹ ²³⁰⁰ ²³⁰¹ ²³⁰² ²³⁰³ ²³⁰⁴ ²³⁰⁵ ²³⁰⁶ ²³⁰⁷ ²³⁰⁸ ²³⁰⁹ ²³¹⁰ ²³¹¹ ²³¹² ²³¹³ ²³¹⁴ ²³¹⁵ ²³¹⁶ ²³¹⁷ ²³¹⁸ ²³¹⁹ ²³²⁰ ²³²¹ ²³²² ²³²³ ²³²⁴ ²³²⁵ ²³²⁶ ²³²⁷ ²³²⁸ ²³²⁹ ²³³⁰ ²³³¹ ²³³² ²³³³ ²³³⁴ ²³³⁵ ²³³⁶ ²³³⁷ ²³³⁸ ²³³⁹ ²³⁴⁰ ²³⁴¹ ²³⁴² ²³⁴³ ²³⁴⁴ ²³⁴⁵ ²³⁴⁶ ²³⁴⁷ ²³⁴⁸ ²³⁴⁹ ²³⁵⁰ ²³⁵¹ ²³⁵² ²³⁵³ ²³⁵⁴ ²³⁵⁵ ²³⁵⁶ ²³⁵⁷ ²³⁵⁸ ²³⁵⁹ ²³⁶⁰ ²³⁶¹ ²³⁶² ²³⁶³ ²³⁶⁴ ²³⁶⁵ ²³⁶⁶ ²³⁶⁷ ²³⁶⁸ ²³⁶⁹ ²³⁷⁰ ²³⁷¹ ²³⁷² ²³⁷³ ²³⁷⁴ ²³⁷⁵ ²³⁷⁶ ²³⁷⁷ ²³⁷⁸ ²³⁷⁹ ²³⁸⁰ ²³⁸¹ ²³⁸² ²³⁸³ ²³⁸⁴ ²³⁸⁵ ²³⁸⁶ ²³⁸⁷ ²³⁸⁸ ²³⁸⁹ ²³⁹⁰ ²³⁹¹ ²³⁹² ²³⁹³ ²³⁹⁴ ²³⁹⁵ ²³⁹⁶ ²³⁹⁷ ²³⁹⁸ ²³⁹⁹ ²⁴⁰⁰ ²⁴⁰¹ ²⁴⁰² ²⁴⁰³ ²⁴⁰⁴ ²⁴⁰⁵ ²⁴⁰⁶ ²⁴⁰⁷ ²⁴⁰⁸ ²⁴⁰⁹ ²⁴¹⁰ ²⁴¹¹ ²⁴¹² ²⁴¹³ ²⁴¹⁴ ²⁴¹⁵ ²⁴¹⁶ ²⁴¹⁷ ²⁴¹⁸ ²⁴¹⁹ ²⁴²⁰ ²⁴²¹ ²⁴²² ²⁴²³ ²⁴²⁴ ²⁴²⁵ ²⁴²⁶ ²⁴²⁷ ²⁴²⁸ ²⁴²⁹ ²⁴³⁰ ²⁴³¹ ²⁴³² ²⁴³³ ²⁴³⁴ ²⁴³⁵ ²⁴³⁶ ²⁴³⁷ ²⁴³⁸ ²⁴³⁹ ²⁴⁴⁰ ²⁴⁴¹ ²⁴⁴² ²⁴⁴³ ²⁴⁴⁴ ²⁴⁴⁵ ²⁴⁴⁶ ²⁴⁴⁷ ²⁴⁴⁸ ²⁴⁴⁹ ²⁴⁵⁰ ²⁴⁵¹ ²⁴⁵² ²⁴⁵³ ²⁴⁵⁴ ²⁴⁵⁵ ²⁴⁵⁶ ²⁴⁵⁷ ²⁴⁵⁸ ²⁴⁵⁹ ²⁴⁶⁰ ²⁴⁶¹ ²⁴⁶² ²⁴⁶³ ²⁴⁶⁴ ²⁴⁶⁵ ²⁴⁶⁶ ²⁴⁶⁷ ²⁴⁶⁸ ²⁴⁶⁹ ²⁴⁷⁰ ²⁴⁷¹ ²⁴⁷² ²⁴⁷³ ²⁴⁷⁴ ²⁴⁷⁵ ²⁴⁷⁶ ²⁴⁷⁷ ²⁴⁷⁸ ²⁴⁷⁹ ²⁴⁸⁰ ²⁴⁸¹ ²⁴⁸² ²⁴⁸³ ²⁴⁸⁴ ²⁴⁸⁵ ²⁴⁸⁶ ²⁴⁸⁷ ²⁴⁸⁸ ²⁴⁸⁹ ²⁴⁹⁰ ²⁴⁹¹ ²⁴⁹² ²⁴⁹³ ²⁴⁹⁴ ²⁴⁹⁵ ²⁴⁹⁶ ²⁴⁹⁷ ²⁴⁹⁸ ²⁴⁹⁹ ²⁵⁰⁰ ²⁵⁰¹ ²⁵⁰² ²⁵⁰³ ²⁵⁰⁴ ²⁵⁰⁵ ²⁵⁰⁶ ²⁵⁰⁷ ²⁵⁰⁸ ²⁵⁰⁹ ²⁵¹⁰ ²⁵¹¹ ²⁵¹² ²⁵¹³ ²⁵¹⁴ ²⁵¹⁵ ²⁵¹⁶ ²⁵¹⁷ ²⁵¹⁸ ²⁵¹⁹ ²⁵²⁰ ²⁵²¹ ²⁵²² ²⁵²³ ²⁵²⁴ ²⁵²⁵ ²⁵²⁶ ²⁵²⁷ ²⁵²⁸ ²⁵²⁹ ²⁵³⁰ ²⁵³¹ ²⁵³² ²⁵³³ ²⁵³⁴ ²⁵³⁵ ²⁵³⁶ ²⁵³⁷ ²⁵³⁸ ²⁵³⁹ ²⁵⁴⁰ ²⁵⁴¹ ²⁵⁴² ²⁵⁴³ ²⁵⁴⁴ ²⁵⁴⁵ ²⁵⁴⁶ ²⁵⁴⁷ ²⁵⁴⁸ ²⁵⁴⁹ ²⁵⁵⁰ ²⁵⁵¹ ²⁵⁵² ²⁵⁵³ ²⁵⁵⁴ ²⁵⁵⁵ ²⁵⁵⁶ ²⁵⁵⁷ ²⁵⁵⁸ ²⁵⁵⁹ ²⁵⁶⁰ ²⁵⁶¹ ²⁵⁶² ²⁵⁶³ ²⁵⁶⁴ ²⁵⁶⁵ ²⁵⁶⁶ ²⁵⁶⁷ ²⁵⁶⁸ ²⁵⁶⁹ ²⁵⁷⁰ ²⁵⁷¹ ²⁵⁷² ²⁵⁷³ ²⁵⁷⁴ ²⁵⁷⁵ ²⁵⁷⁶ ²⁵⁷⁷ ²⁵⁷⁸ ²⁵⁷⁹ ²⁵⁸⁰ ²⁵⁸¹ ²⁵⁸² ²⁵⁸³ ²⁵⁸⁴ ²⁵⁸⁵ ²⁵⁸⁶ ²⁵⁸⁷ ²⁵⁸⁸ ²⁵⁸⁹ ²⁵⁹⁰ ²⁵⁹¹ ²⁵⁹² ²⁵⁹³ ²⁵⁹⁴ ²⁵⁹⁵ ²⁵⁹⁶ ²⁵⁹⁷ ²⁵⁹⁸ ²⁵⁹⁹ ²⁶⁰⁰ ²⁶⁰¹ ²⁶⁰² ²⁶⁰³ ²⁶⁰⁴ ²⁶⁰⁵ ²⁶⁰⁶ ²⁶⁰⁷ ²⁶⁰⁸ ²⁶⁰⁹ ²⁶¹⁰ ²⁶¹¹ ²⁶¹² ²⁶¹³ ²⁶¹⁴ ²⁶¹⁵ ²⁶¹⁶ ²⁶¹⁷ ²⁶¹⁸ ²⁶¹⁹ ²⁶²⁰ ²⁶²¹ ²⁶²² ²⁶²³ ²⁶²⁴ ²⁶²⁵ ²⁶²⁶ ²⁶²⁷ ²⁶²⁸ ²⁶²⁹ ²⁶³⁰ ²⁶³¹ ²⁶³² ²⁶³³ ²⁶³⁴ ²⁶³⁵ ²⁶³⁶ ²⁶³⁷ ²⁶³⁸ ²⁶³⁹ ²⁶⁴⁰ ²⁶⁴¹ ²⁶⁴² ²⁶⁴³ ²⁶⁴⁴ ²⁶⁴⁵ ²⁶⁴⁶ ²⁶⁴⁷ ²⁶⁴⁸ ²⁶⁴⁹ ²⁶⁵⁰ ²⁶⁵¹ ²⁶⁵² ²⁶⁵³ ²⁶⁵⁴ ²⁶⁵⁵ ²⁶⁵⁶ ²⁶⁵⁷ ²⁶⁵⁸ ²⁶⁵⁹ ²⁶⁶⁰ ²⁶⁶¹ ²⁶⁶² ²⁶⁶³ ²⁶⁶⁴ ²⁶⁶⁵ ²⁶⁶⁶ ²⁶⁶⁷ ²⁶⁶⁸ ²⁶⁶⁹ ²⁶⁷⁰ ²⁶⁷¹ ²⁶⁷² ²⁶⁷³ ²⁶⁷⁴ ²⁶⁷⁵ ²⁶⁷⁶ ²⁶⁷⁷ ²⁶⁷⁸ ²⁶⁷⁹ ²⁶⁸⁰ ²⁶⁸¹ ²⁶⁸² ²⁶⁸³ ²⁶⁸⁴ ²⁶⁸⁵ ²⁶⁸⁶ ²⁶⁸⁷ ²⁶⁸⁸ ²⁶⁸⁹ ²⁶⁹⁰ ²⁶⁹¹ ²⁶⁹² ²⁶⁹³ ²⁶⁹⁴ ²⁶⁹⁵ ²⁶⁹⁶ ²⁶⁹⁷ ²⁶⁹⁸ ²⁶⁹⁹ ²⁷⁰⁰ ²⁷⁰¹ ²⁷⁰² ²⁷⁰³ ²⁷⁰⁴ ²⁷⁰⁵ ²⁷⁰⁶ ²⁷⁰⁷ ²⁷⁰⁸ ²⁷⁰⁹ ²⁷¹⁰ ²⁷¹¹ ²⁷¹² ²⁷¹³ ²⁷¹⁴ ²⁷¹⁵ ²⁷¹⁶ ²⁷¹⁷ ²⁷¹⁸ ²⁷¹⁹ ²⁷²⁰ ²⁷²¹ ²⁷²² ²⁷²³ ²⁷²⁴ ²⁷²⁵ ²⁷²⁶ ²⁷²⁷ ²⁷²⁸ ²⁷²⁹ ²⁷³⁰ ²⁷³¹ ²⁷³² ²⁷³³ ²⁷³⁴ ²⁷³⁵ ²⁷³⁶ ²⁷³⁷ ²⁷³⁸ ²⁷³⁹ ²⁷⁴⁰ ²⁷⁴¹ ²⁷⁴² ²⁷⁴³ ²⁷⁴⁴ ²⁷⁴⁵ ²⁷⁴⁶ ²⁷⁴⁷ ²⁷⁴⁸ ²⁷⁴⁹ ²⁷⁵⁰ ²⁷⁵¹ ²⁷⁵² ²⁷⁵³ ²⁷⁵⁴ ²⁷⁵⁵ ²⁷⁵⁶ ²⁷⁵⁷ ²⁷⁵⁸ ²⁷⁵⁹ ²⁷⁶⁰ ²⁷⁶¹ ²⁷⁶² ²⁷⁶³ ²⁷⁶⁴ ²⁷⁶⁵ ²⁷⁶⁶ ²⁷⁶⁷ ²⁷⁶⁸ ²⁷⁶⁹ ²⁷⁷⁰ ²⁷⁷¹ ²⁷⁷² ²⁷⁷³ ²⁷⁷⁴ ²⁷⁷⁵ ²⁷⁷⁶ ²⁷⁷⁷ ²⁷⁷⁸ ²⁷⁷⁹ ²⁷⁸⁰ ²⁷⁸¹ ²⁷⁸² ²⁷⁸³ ²⁷⁸⁴ ²⁷⁸⁵ ²⁷⁸⁶ ²⁷⁸⁷ ²⁷⁸⁸ ²⁷⁸⁹ ²⁷⁹⁰ ²⁷⁹¹ ²⁷⁹² ²⁷⁹³ ²⁷⁹⁴ ²⁷⁹⁵ ²⁷⁹⁶ ²⁷⁹⁷ ²⁷⁹⁸ ²⁷⁹⁹ ²⁸⁰⁰ ²⁸⁰¹ ²⁸⁰² ²⁸⁰³ ²⁸⁰⁴ ²⁸⁰⁵ ²⁸⁰⁶ ²⁸⁰⁷ ²⁸⁰⁸ ²⁸⁰⁹ ²⁸¹⁰ ²⁸¹¹ ²⁸¹² ²⁸¹³ ²⁸¹⁴ ²⁸¹⁵ ²⁸¹⁶ ²⁸¹⁷ ²⁸¹⁸ ²⁸¹⁹ ²⁸²⁰ ²⁸²¹ ²⁸²² ²⁸²³ ²⁸²⁴ ²⁸²⁵ ²⁸²⁶ ²⁸²⁷ ²⁸²⁸ ²⁸²⁹ ²⁸³⁰ ²⁸³¹ ²⁸³² ²⁸³³ ²⁸³⁴ ²⁸³⁵ ²⁸³⁶ ²⁸³⁷ ²⁸³⁸ ²⁸³⁹ ²⁸⁴⁰ ²⁸⁴¹ ²⁸⁴² ²⁸⁴³ ²⁸⁴⁴ ²⁸⁴⁵ ²⁸⁴⁶ ²⁸⁴⁷ ²⁸⁴⁸ ²⁸⁴⁹ ²⁸⁵⁰ ²⁸⁵¹ ²⁸⁵² ²⁸⁵³ ²⁸⁵⁴ ²⁸⁵⁵ ²⁸⁵⁶ ²⁸⁵⁷ ²⁸⁵⁸ ²⁸⁵⁹ ²⁸⁶⁰ ²⁸⁶¹ ²⁸⁶² ²⁸⁶³ ²⁸⁶⁴ ²⁸⁶⁵ ²⁸⁶⁶ ²⁸⁶⁷ ²⁸⁶⁸ ²⁸⁶⁹ ²⁸⁷⁰ ²⁸⁷¹ ²⁸⁷² ²⁸⁷³ ²⁸⁷⁴ ²⁸⁷⁵ ²⁸⁷⁶ ²⁸⁷⁷ ²⁸⁷⁸ ²⁸⁷⁹ ²⁸⁸⁰ ²⁸⁸¹ ²⁸⁸² ²⁸⁸³ ²⁸⁸⁴ ²⁸⁸⁵ ²⁸⁸⁶ ²⁸⁸⁷ ²⁸⁸⁸ ²⁸⁸⁹ ²⁸⁹⁰ ²⁸⁹¹ ²⁸⁹² ²⁸⁹³ ²⁸⁹⁴ ²⁸⁹⁵ ²⁸⁹⁶ ²⁸⁹⁷ ²⁸⁹⁸ ²⁸⁹⁹ ²⁹⁰⁰ ²⁹⁰¹ ²⁹⁰² ²⁹⁰³ ²⁹⁰⁴ ²⁹⁰⁵ ²⁹⁰⁶ ²⁹⁰⁷ ²⁹⁰⁸ ²⁹⁰⁹ ²⁹¹⁰ ²⁹¹¹ ²⁹¹² ²⁹¹³ ²⁹¹⁴ ²⁹¹⁵ ²⁹¹⁶ ²⁹¹⁷ ²⁹¹⁸ ²⁹¹⁹ ²⁹²⁰ ²⁹²¹ ²⁹²² ²⁹²³ ²⁹²⁴ ²⁹²⁵ ²⁹²⁶ ²⁹²⁷ ²⁹²⁸ ²⁹²⁹ ²⁹³⁰ ²⁹³¹ ²⁹³² ²⁹³³ ²⁹³⁴ ²⁹³⁵ ²⁹³⁶ ²⁹³⁷ ²⁹³⁸ ²⁹³⁹ ²⁹⁴⁰ ²⁹⁴¹ ²⁹⁴² ²⁹⁴³ ²⁹⁴⁴ ²⁹⁴⁵ ²⁹⁴⁶ ²⁹⁴⁷ ²⁹⁴⁸ ²⁹⁴⁹ ²⁹⁵⁰ ²⁹⁵¹ ²⁹⁵² ²⁹⁵³ ²⁹⁵⁴ ²⁹⁵⁵ ²⁹⁵⁶ ²⁹⁵⁷ ²⁹⁵⁸ ²⁹⁵⁹ ²⁹⁶⁰ ²⁹⁶¹ ²⁹⁶² ²⁹⁶³ ²⁹⁶⁴ ²⁹⁶⁵ ²⁹⁶⁶ ²⁹⁶⁷ ²⁹⁶⁸ ²⁹⁶⁹ ²⁹⁷⁰ ²⁹⁷¹ ²⁹⁷² ²⁹⁷³ ²⁹⁷⁴ ²⁹⁷⁵ ²⁹⁷⁶ ²⁹⁷⁷ ²⁹⁷⁸ ²⁹⁷⁹ ²⁹⁸⁰ ²⁹⁸¹ ²⁹⁸² ²⁹⁸³ ²⁹⁸⁴ ²⁹⁸⁵ ²⁹⁸⁶ ²⁹⁸⁷ ²⁹⁸⁸ ²⁹⁸⁹ ²⁹⁹⁰ ²⁹⁹¹ ²⁹⁹² ²⁹⁹³ ²⁹⁹⁴ ²⁹⁹⁵ ²⁹⁹⁶ ²⁹⁹⁷ ²⁹⁹⁸ ²⁹⁹⁹ ³⁰⁰⁰ ³⁰⁰¹ ³⁰⁰² ³⁰⁰³ ³⁰⁰⁴ ³⁰⁰⁵ ³⁰⁰⁶ ³⁰⁰⁷ ³⁰⁰⁸ ³⁰⁰⁹ ³⁰¹⁰ ³⁰¹¹ ³⁰¹² ³⁰¹³ ³⁰¹⁴ ³⁰¹⁵ ³⁰¹⁶ ³⁰¹⁷ ³⁰¹⁸ ³⁰¹⁹ ³⁰²⁰ ³⁰²¹ ³⁰²² ³⁰²³ ³⁰²⁴ ³⁰²⁵ ³⁰²⁶ ³⁰²⁷ ³⁰²⁸ ³⁰²⁹ ³⁰³⁰ ³⁰³¹ ³⁰³² ³⁰³³ ³⁰³⁴ ³⁰³⁵ ³⁰³⁶ ³⁰³⁷ ³⁰³⁸ ³⁰³⁹ ³⁰⁴⁰ ³⁰⁴¹ ³⁰⁴² ³⁰⁴³ ³⁰⁴⁴ ³⁰⁴⁵ ³⁰⁴⁶ ³⁰⁴⁷ ³⁰⁴⁸ ³⁰⁴⁹ ³⁰⁵⁰ ³⁰⁵¹ ³⁰⁵² ³⁰⁵³ ³⁰⁵⁴ ³⁰⁵⁵ ³⁰⁵⁶ ³⁰⁵⁷ ³⁰⁵⁸ ³⁰⁵⁹ ³⁰⁶⁰ ³⁰⁶¹ ³⁰⁶² ³⁰⁶³ ³⁰⁶⁴ ³⁰⁶⁵ ³⁰⁶⁶ ³⁰⁶⁷ ³⁰⁶⁸ ³⁰⁶⁹ ³⁰⁷⁰ ³⁰⁷¹ ³⁰⁷² ³⁰⁷³ ³⁰⁷⁴ ³⁰⁷⁵ ³⁰⁷⁶ ³⁰⁷⁷ ³⁰⁷⁸ ³⁰⁷⁹ ³⁰⁸⁰ ³⁰⁸¹ ³⁰⁸² ³⁰⁸³ ³⁰⁸⁴ ³⁰⁸⁵ ³⁰⁸⁶ ³⁰⁸⁷ ³⁰⁸⁸ ³⁰⁸⁹ ³⁰⁹⁰ ³⁰⁹¹ ³⁰⁹² ³⁰⁹³ ³⁰⁹⁴ ³⁰⁹⁵ ³⁰⁹⁶ ³⁰⁹⁷ ³⁰⁹⁸ ³⁰⁹⁹ ³¹⁰⁰ ³¹⁰¹ ³¹⁰² ³¹⁰³ ³¹⁰⁴ ³¹⁰⁵ ³¹⁰⁶ ³¹⁰⁷ ³¹⁰⁸ ³¹⁰⁹ ³¹¹⁰ ³¹¹¹ ³¹¹² ³¹¹³ ³¹¹⁴ ³¹¹⁵ ³¹¹⁶ ³¹¹⁷ ³¹¹⁸ ³¹¹⁹ ³¹²⁰ ³¹²¹ ³¹²² ³¹²³ ³¹²⁴ ³¹²⁵ ³¹²⁶ ³¹²⁷ ³¹²⁸ ³¹²⁹ ³¹³⁰ ³¹³¹ ³¹³² ³¹³³ ³¹³⁴ ³¹³⁵ ³¹³⁶ ³¹³⁷ ³¹³⁸ ³¹³⁹ ³¹⁴⁰ ³¹⁴¹ ³¹⁴² ³¹⁴³ ³¹⁴⁴ ³¹⁴

I/2 Dokumenty dotyczące rełatora:
Łotobinińska Helena:

1. Kserokopia zaświadczenia "o przysposobieniu wojskowym stop. ogólnego DOB m^{III}" - Sieminska Helena k. 1 s. 1
2. 'Personalausweis' Heleny Łotobinińskiej z 17.02.1941; list por. Henryka Wypułowskiego do Heleny Łotobinińskiej z 21.12.1944 z obozu jenieckiego w Murmu (ausweis oryg. + kserokop; list oryg. k. 4 s. 2-6
3. Pismo Dawida Szepienkowskiego z 20.01.2010 r. - przekazanie w/w dokumentów (pkt. 2) Sundayi, mpis oryg. k. 1 s. 7

Z A Ś W I A D C Z E N I E

O PRZYSPÓBNIENIU WOJSKOWYM
STOPNIA OGÓLNEGO

nabytym na kursie P. K.
w obozie w Grodziszach
w Stowarzyszeniu (hufcu)

Nazwisko Siemińska imię Helena
urodzona dnia 2 paźdz. r. 1906 w Rypinie
pow. — zam. w Rypinie
na terenie P. K. U. — w czasie od dn. 4 lipca
do dn. 16 paźdz. przeszła kurs wyszkolenia wojskowego stopnia
ogólnego i uzyskała następujące wyniki w nauce:

1. Wychowanie fizyczne *dobrze*
2. Służba wewnętrzna *dobrze*
3. Organizacja armji *b. dobrze*
4. Higijena i ratownictwo *dobrze*
5. Obrona przeciwgazowa *b. dobrze*
6. Strzelectwo *b. dobrze*
7. Służba polowa *bardzo dobrze*
 - a) terenoznawstwo *dobrze*
 - b) łączność —
 - c) obozownictwo —
 - d) gry polowe *b. dobrze.*
8. Zachowanie się w czasie kursu *b. dobrze*

OCENA OGÓLNA *b. dobra*

Skala not:

- 1 i 2 — niedostatecznie
3 — dostatecznie
4 — dobrze
5 — b. dobrze.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

Helena Siemińska
Komendantka

(Pieczęć)

S. Kiedzińska
Komendantka

Familienname: Zolobienstein
Vorname: Helene
Staatsangehörigkeit: Polen
frühere bis wann:
Beruf: Oberkellnerin
Wohnsitz: Ujehrad - Länd. Nr. 16
Str.: Brudank. Nr. 16
Geboren am: 20. 11. 1906 Alter 34 Jahre
Geburtsort: Puppen
Gestalt: 1,65 m
Haar: blond
Augen: blau
Gesichtsform: oval
Besondere Kennzeichen: keine

Gebühr bezahlt: 1,- RMark
Liste Nr.:

Helene Zolobienstein
 (Unterschrift des Inhabers Vor- und Zuname.)

Es wird hiermit bescheinigt, dass der Inhaber die durch vorstehendes Lichtbild dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig vollzogen hat.

Gollub, den 17. 11. 1941
 Der kom. Bürgermeister des Ortspolizeibehörde
 im Auftrage:
 Stempel
 (Signature)

Herr Leutnant d. Schutzpolizei

AWACKIEJ

dokument przekazany przez
Dariusza Szpejankowskiego pismem
z 30.01.2010 r. = "personalausweis"
na nazwisko Łotobinińska Helena
Golub 17.02.1941, oryg. k. 1 s. 3-4

Personalausweis.

Personalliste Buchstabe

Lfd. Nr.

25
6/43

Helena Zolobiewski
(Unterschrift des Inhabers Vor- und Zuname.)

Es wird hiermit bescheinigt, dass der Inhaber die durch vorstehendes Lichtbild dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig vollzogen hat.

Gollub, den 17. 9. 1941

Der kom. Bürgermeister als Ortspolizeibehörde
Im Auftrage:

Stempel

Rev.-Leutnant d. Schutzpolizei

Familiennamen *Zolobiewski*
 Vornamen *Helena*
 Staatsangehörigkeit *Polen*
 frühere
 bis wann
 Beruf *Wahlarbeiter*
 Wohnsitz *Gollub - Sied.*
 Str. *Industri. Nr. 16*
 Geboren am *2. 8. 1906* Alter *34* Jahre
 Geburtsort *Puplin*
 Gestalt *1.65 m*
 Haar *blond*
 Augen *blau*
 Gesichtsförm *oval*
 Besondere Kennzeichen *keine*

Gebühr bezahlt. *1.-* RMark Liste Nr. *100741*

List ppor. Henryka Wyszukow-
skiego do Heleny Lotpbiniskiej
& obrotu w Hurman & 21.12.1944,
omyg.

k. 2 s. 5-6

Diese Seite ist für die Angehörigen des Kriegsgefangenen bestimmt.
Ta strona jest przeznaczona dla krewnych jeńca wojennego.
Deutlich auf die Zeilen schreiben!
Pisać tylko ołówkiem, wyraźnie i nad liniami!

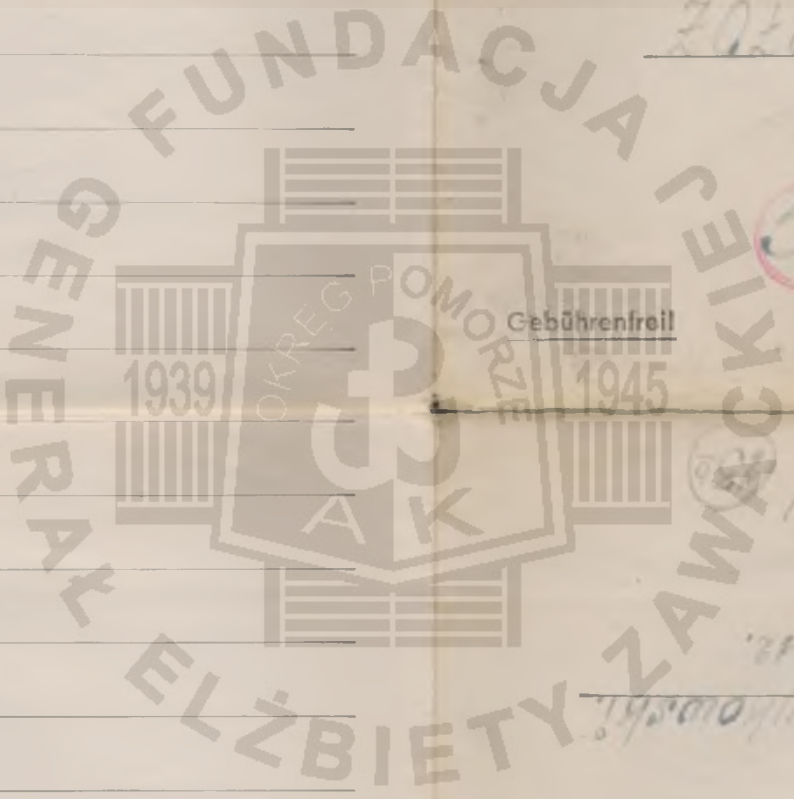
Kriegsgefangenenpost

1
11134 VII
18
04/1945

An WIELKOPOLNA PAMI
ZOŁOBIDŃSKA WIE

Empfangsort: GOLLU
Straße: Lindens
Kreis: BBIE
Landesteil: WESTPH

Gebührenfrei

636 Block F-22-12.
Offizierlager VII A
[magne] in Marnau
0824V.

Auf diese Seite schreibt nur der
Kriegsgefangene!

Na tej stronie pisze wyłącznie jeńiec wojenny!

Deutlich auf die Zeilen schreiben!
Napisz tylko ołówkiem, wyraźnie i nad liniami!

21 12 1945
 Dzieńko! Za ostatnią paczkę, którą
 10-12-45, przesłałaś mi
 wielkim sercem, wszystko i widać
 że i musiała jakby z pięć wyjad.
 Cię tym, że ostatnimi czasami
 kilka przetrwa, gdyż dzieje się
 a radowałbym, boję bardzo, gdyż
 b sam uwolala, z wyjątkiem, my się
 tylko był nie przetrwał, widać, że
 Cię radowałaby, widząc, że
 ni-
 między bardzo nie mam, ale mimo
 Ci się upolaci w słowniku 1.50 RM
 zamiesz je na ostatki w tej
 co, przypuszczam mi mi na mi
 żeby nie bym Ci coś pomógł, jestem
 ile coś poprosił, musisz narazić na
 moce papierowej. O zaktwierceniu
 mi przez Kochana oła Lecko,
 odzi 45 rok, a już za ten rok
 na kraci uszu, dlatego że na
 mówiąc na przyszły rok może się
 jak to u nas mówią, "Lada po mi-
 jęsedeczniejże potrzebujemy
 przesyłki w obrotu roku Kochanej

Kriegsgefangenenpost

Rückantwortbrief

An den Kriegsgefangenen

PPOR.

WURZYKOWSKI

Gefangenenummer:

3263

Lager-Bezeichnung:

Kriegsgef.

13b

Gebührenfrei

1945

Deutschland

Dariusz Szpejenkowski
Trzebusz 32
72-320 Trzebiatów
E-mail: trzebusz@op.pl

Trzebusz, 30.01.2010r.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 3.02.2010
L. dz. 123 / Pom-410/10

Załączniki:
Referent:

Fundacja General Elżbiety Zawackiej
Archiwum i Muzeum Pomorskie AK
oraz Wojennej Służby Polek
ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

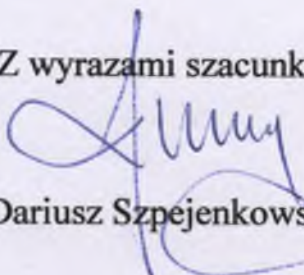
Dotyczy: przekazania darowizny.

W nawiązaniu do mojej informacji z dnia 12.01.2010r. oraz odpowiedzi udzielonej przez Panią Elżbietę Skerską, w załączeniu przesyłam darowiznę w postaci dokumentów dotyczących śp. Haliny Żłobińskiej.

Jednocześnie życzę dalszych sukcesów w powiększaniu zbiorów archiwum.

Zał.: - Personalausweis na nazwisko Helena Żłobińska,
- list jeńca wojennego ppor. Henryka Wyrzykowskiego do Heleny Żłobińskiej.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Szpejenkowski

II. Materiały usupetniającej relacje: Łotobiniška Helena:

1. Próba biogramu Heleny Łotobiniškiej autorstwa Elżbiety Zawackiej, napis oryg. k. 1 s. 1
2. Kserokopia zaproszenia na promytność odstomienia tablicy w Golubin - Dobrym 12.06.2004r. wraz z informacją o promytności autorstwa Jane Jagodniškiiego (Koto Polskiego Towarzystwa Historycznego w Golubin - Dobrym k. 2 s. 2-3
3. Kserokopia zdjęcia tablicy pamiętkowej odstomionej 12.06.2004r. k. 1 s. 4
4. art. Marii Starosty, Pierwane miłozene, "Nowości" nr 137/2004r. z 14.06.2004, kserokop. k. 1 s. 5
5. art. H. Łotobiniška, [w:] Omi tu kiedysi byli..., Toruń 2007, s. 214, kserokop. k. 5 s. 6-10
6. Sylwetka Heleny Łotobiniškiej autorstwo Haliny Dasiewicz z d. Wnóblewska -
-projekt do s. 3 "Sylwetki kobiet - Łotobinišky"
- napis kserokop. k. 8 s. 11-18

Próbny biogram

Żelebińska Helena, z domu Siemińska, ps "Halszka"

ur. 2.10.1906 r. w Rypinie, córka wyrobnika Antoniego i Józefy z d. Bojanowskiej, uczestniczka Przysposobienia Wojskowego Kobiet, żona mistrza kominarskiego Lucjana K., ps "As". W czasie okupacji zamieszkała w Dobrzyńniu n/Drwęcą ul. Kościuszki - Kościelna 16, Obecny adres 87-400 Dobrzyń, ul. Kościuszki 35.

"Halszka" została zaprzysiężona do ZWZ wiosną 1940 r. Czynna w samopomocy cywilnej /wysyłanie paczek do obozów, opieka nad dziećmi aresztowanych konspiratorów/ była gospodynią intensywnie eksploatowanego lokalu konspiracyjnego: mieszkanie jej było czasową kwaterą dla wielu oficerów ZWZ-AK z K.O. Pomorze i innych /co łączyło się z ^{dużymi} trudnościami ^{wich} wyżywienia/ także lokalem odpraw; było również skrzynką kontaktową obwodu Rypin do K.O. Mąż "Halszki", "As" ^{był} ~~uczestnik~~ w 1940/41 r. czynny w łączności wywiadu K.O., jeździł b. często do skrzynek wywiadu K.O. w Toruniu /Grabieszowa, Le-

re cowa/

Źródła inf: rel. wfarne w zbiorach S.Z. nr 333; rel. St. Smayniskiego, list Chojliński

Pamięci:

Lucjan Żołobiński ps. "As", "Czamy" *1907 - +1981

Helena Żołobińska ps. "Halszka" *1906 - +1980

Stanisław Suszyński ps. "Witold" *1925 - +1996

Tadeusz Spodniewski ps. "Zbigniew" *1910 - +1944 zamordowany w Bydgoszczy

Maria Spodniewska ps. "Teresa", "Bystra" *1912 - +1972

Kazimierz Dzięgielewski ps. "Żywy" *1903 - +1961

Jadwiga Dzięgielewska ps. "Jodła" *1902 - +1981

Stanisław Dzięgielewski ps. "Staszek" *1925 - +1970

Adam Dzięgielewski *1927 - +1992

Mieczysława Wróblewska ps. "Ciocia Miecia" *1907 - +2004

Halina Wróblewska ps. "Hala" *1926

oraz pamięci Aleksandra Wróblewskiego - *1901 - +1939
nauczyciela zamordowanego w Łopatkach koło Wąbrzeźna

**Burmistrz Golubia-Dobrzynia
oraz Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego
w Golubiu-Dobrzyniu**

serdecznie zapraszają na

*Pani Elżbieta Skerska - Archiwum i Muzeum Pom
Armii Krajowej*

**Uroczyste Odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej
poświęconej pamięci**

**Mieszkańców domu przy ul. Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą,
którzy w latach 1940-1945 zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej,
stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej
na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach
z najeźdźcą niemieckim.**

2007
Dnia 12 czerwca o godz. 11.00

Golub-Dobrzyń - kaplica cmentarna przy ul. Sokołowskiej

Uroczystość przygotowało Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Golubiu-Dobrzyniu wraz z burmistrzem miasta. Oto treść tej tablicy:
Pamięci mieszkańców domu przy ulicy Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą, którzy w latach 1940-1945, zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej, stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach z najeźdźcą niemieckim.

Lucjan Żołobiński	ps., „As”, „Czarny”	1907-1981
✓ Helena Żołobińska	ps., „Halszka”	1906-1980
Stanisław Suszyński	ps., „Witold”	1925-1996
Tadeusz Spodniewski	ps., „Zbigniew”	1910-1944 zamordowany w Bydgoszczy
✓ Maria Spodniewska	ps., „Teresa”, „Bystra”	1912-1972
Kazimierz Dziegielewski	ps., „Żywy”	1903-1961
✓ Jadwiga Dziegielewska	ps., „Jodła”	1902-1981
Stanisław Dziegielewski	ps. „Staszek”	1925-1970
Adam Dziegielewski		1927-1992
Mieczysława Wróblewska	ps., „Ciocia Miecia”	1907-2004
Halina Wróblewska	ps., „Hala”	1926
Aleksander Wróblewska	nauczyciel	1901-1939 zamordowany w Łopatkach koło Wąbrzeźna.

Pamięć o nich niechaj trwa
Golub-Dobrzyń 2004r.

Aktu odsłonięcia tablicy dokonali członkowie rodzin zmarłych działaczy A.K. oraz p. Halina Basiewicz i p. Henryk Górecki z Szafarni- kombatant A.K. Tablicę poświęcił i mszę św. w intencji za dusze zmarłych członków A.K. odprawił w kaplicy cmentarnej, proboszcz par. Dobrzyń nad Drwęcą Ks. Prałat Janusz Śniegocki. Uczestniczyli przedstawiciele miejscowych władz, kombatanci A.K. oraz przedstawiciele Fundacji Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej, Światowego Związku Żołnierzy A.K., poczty sztandarowe i liczni mieszkańcy Golubia-Dobrzynia.

Jan Jagodziński

"A jeśli komu droga otwarta do nieba, tym, co służą Ojczyźnie"
Jan Kochanowski

Pamięci mieszkańców domu przy ulicy Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą, którzy w latach 1940 - 1945, zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej, stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach z najeźdźcą niemieckim.

LUCJAN ŻOŁOBINSKI	ps "As", "Corny"	1907 - 1981
HELENA ŻOŁOBINSKA	ps "Halucha"	1906 - 1986
STANISŁAW SUZYŃSKI	ps "Witold"	1925 - 1996
TADEUSZ SPODNIIEWSKI	ps "Zbigniew"	1910 - 1944
Zamordowany w Bydgoszczy		
MARIA SPODNIIEWSKA	ps "Teresa", "Bystra"	1912 - 1972
KAZIMIERZ DZIĘGIELEWSKI	ps "Żywy"	1903 - 1961
JADWIGA DZIĘGIELEWSKA	ps "Julia"	1902 - 1981
STANISŁAW DZIĘGIELEWSKI	ps "Staszek"	1925 - 1970
ADAM DZIĘGIELEWSKI		1927 - 1992
MIECZYSLAWA WRÓBLEWSKA	ps "Cisza Młoda"	1907 - 2004
HALINA WRÓBLEWSKA	ps "Hala"	1926
ALEKSANDER WRÓBLEWSKI	nauczyciel	1911 - 1939
Zamordowany w Łupatkach koło Wąbrzeźna		

PAMIĘĆ O NICH NIECHAJ TRWA!
Golub - Dobrzyń 2004 r. Ufundowała H. W-B.

ELŻBIETA
 1939
 OKRĘG
 WŁAŚCICIEL
 WŁAŚCICIEL

Omyśl. zdj. w sepr. „Tablice i pomniki”
Alesch.

Z dn. 14.06.2004

w/ 137 (10354) Rok XXXVII

NOWOSCI

www.nowosci.com.pl

REGION

Golub-Dobrzyń uczcił bohaterów AK

Przerwane milczenie

W czasie II wojny światowej Golub i Dobrzyń były ważnymi ośrodkami konspiracyjnej walki. Tutaj na kwaterach ukrywali się oficerowie sztabu pomorskiej komendy Związku Walki Zbrojnej - Armii Krajowej i stąd kierowali ruchem oporu. W niedzielę miasto po raz pierwszy uczciło ich, odsłaniając tablicę poświęconą pamięci mieszkańców domu przy ul. Kościuszki 16.

W tym drewnianym domu - w okresie okupacji przy Lindenstrasse, przed wojną Kościelnej - w latach 1940-1945 mieściła się kwatera dobrzyńskiej placówki AK. W czterech prywatnych mieszkaniach ukrywano tu „spalonych”, prowadzono nasłuch radiowy, organizowano, a potem wysyłano paczki dla więźniów obozów koncentracyjnych i jenieckich. W zakonspirowanym schowku pod podłogą zmagazynowano karabiny, pistolety oraz amunicję. Prowa-

dzono tu także szkolenie wojskowe w postępowaniu się bronią.

Placówka, wyłączona z Obwodu Rypin, bezpośrednio podporządkowana Toruniowi, była miejscem odpraw i narad oficerów Sztabu Okręgu ZWZ-AK Pomorze, bardzo ważnym punktem kontaktowym i miejscem nasłuchu radiowego. Jako siedziba Komendy Okręgu działała na Inspektoraty: Brodnicę, Grudziądz, Włocławek oraz na pobliskim Toruń i cały Podokręg. W konspiracji akowskiej działali wszyscy dorośli i nastoletni mieszkańcy domu.

Na uroczystość odsłonięcia tablicy, która zawisła na ścianie zabytkowej kaplicy cmentarza parafialnego w Dobrzyniu, przybyli potomkowie wszystkich czterech rodzin. Aktu odsłonięcia dokonali: Adam Spodniewski z Wrocławia - syn Marii (łączniczki i kurierki szefa Sztabu KO ZWZ-AK „Wichra”) i Tadeusza Spodniewskiego, nauczyciela zakatowanego przez bydgoskie gestapo, też łącznika i kuriera, Kazimierz Dziegielewski z Włocławka - syn Stanisława, wnuk Kazimierza Dziegielewskiego, komendanta Placówki (obaj za działalność w AK trafili w styczniu 45 roku do łagru), Mirosława Krajewska (z domu Suszyńska) z Rypina i Zbigniew Suszyński z Warszawy - dzieci Stanisława Suszyńskiego, łącznika do zadań specjalnych, odznaczonego Krzyżem Walecznych, też skazanego na zesłanie, Halina Basiewicz, z domu Wróblewska, fundatorka symbolicznej tablicy. W AK działała one i jej matka - Mięczysława Wróblewska. Ojciec - nauczyciel został zamordowany na początku wojny, jego nazwisko także widnieje na tablicy.

Wiele ciepłych słów podczas uroczystości padło pod adresem Heleny i Lucjana Żołobińskich, którzy zmarli bezpotomnie. On był plutonowym AK, dowódcą komórki łączności i kwaterunku Obwodu AK Rypin, łącznikiem z Toruniem, Ona prowadziła skrzynkę pocztową wywiadu, w jej mieszkaniu stacjonował szef wywiadu Okręgu ZWZ-AK Pomorze Józef Gruss. Ponośli też ciężar wyżywienia i przygotowania noclegu dla oficerów okręgu. Opiekowała się - po aresztowaniu rodziców, by nie zostali więzieni na zgermanizowanie - Adamem i Wojciechem Spodniewskimi.

Uroczystość zorganizowało Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Golubiu-Dobrzyniu.

MARIA STAROSTA

Fot. MARIA STAROSTA

Kwiaty pod tablicą składa Zbigniew Suszyński, syn Stanisława, aktor filmowy (grał m.in. w „Młodych wilkach” i „Ostatnim dzwonku”)

Helena Żołobińska¹

(1906–1980)

Bohaterka II wojny światowej; należała do ZWZ-AK, ps. „Halszka”; w jej mieszkaniu znajdowała się kwatera Wojskowej Służby Kobiet.

Urodziła się 2 października 1906 r. w Ryplinie. Była córką Antoniego Siemińskiego, robotnika rolnego (wyrobnika) i Józefy z Bojanowskich. Jej ojciec w latach 20. XX wieku wyjechał do Stanów Zjednoczonych i już stamtąd nie wrócił. Matka – ciężko fizycznie pracując – samotnie wychowywała ją i o dwa lata młodszą Apolonię. Józefa Siemińska żyła 90 lat. Zmarła w 1979 r. w Dobrzyniu i jest pochowana na dobrzyńskim cmentarzu.

Siostra Heleny Żołobińskiej – Apolonia Siemińska na początku lat 30. XX wieku wstąpiła do Zakonu Szarytek. Mieszkała w warszawskim klasztorze na Tamce. Prowadziła tam bibliotekę klasztorną. Zmarła w 1982 r., pochowano ją na Cmentarzu Powązkowskim².

Ryc. 101. Helena Żołobińska.
Data wykonania zdjęcia nieznana. Lata okupacji.

¹ Na podstawie teczek osobowych AP AT, T.: M. Grajkowska, T. Grajkowski, I. Jagielska-Nowak, M. Spodniewska, T. Spodniewski, M. Wróblewska, H. Żołobińska, *Spuścizna S. Suszyńskiego*, cz. 1, znajdującej się w Fundacji Archiwum i Muzeum Pomorskie AK oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu, oraz folderu i materiałów opracowanych i zebranych przez M. Starostę na uroczystość odsłonięcia tablicy AK w Golubiu-Dobrzyniu w 2004 roku (archiwum Koła PTH w Golubiu-Dobrzyniu).

² Informacje o rodzinie Heleny Żołobińskiej przekazała Halina Basiewicz.

*Omi ten kiedyś żyli. Sylwetti golubian i
dobrzynian w XX w. pod mol. Marii Starosty
i Adama Halimnego, Toruń 2007, s. 214*

Helena Żołobińska ze względu na trudne warunki materialne ukończyła jedynie szkołę powszechną, potem swoją wiedzę poszerzała w ramach samokształcenia³. W roku 1927 wstąpiła do organizacji Przystosowanie Wojskowe Kobiet w Rypinie. W sierpniu tego roku w Grądziczach koło Grodna przeszła kurs służby wojskowej. Obejmował on zajęcia teoretyczne i praktyczne z zakresu organizacji armii, higieny, ratownictwa, obrony przeciwgazowej, strzelectwa, służby polowej, terenoznawstwa i łączności.

W 1935 r. wyszła za mąż za Lucjana Żołobińskiego, mistrza kominiarskiego. Małżeństwo zamieszkało w drewnianym piętrowym budynku przy ulicy Kościelnej 16 w Dobrzyniu. Kiedy wybuchła wojna, we wrześniu 1939 r. opuściła Dobrzyń wraz z liczną grupą przerażonych mieszkańców i uciekała w kierunku Włocławka. Szybko jednak, bo już 23 września, wróciła i przez cały okres okupacji mieszkała przy ul. Kościelnej 16.

Ryc. 102. Dom przy ul. Kościuszki 14 (dawniej Kościelna 16)

Fot. D. Modrzejewska – 2007 r.

Już w 1940 r., krótko po zorganizowaniu Okręgu AK w Toruniu razem z mężem wstąpiła do Związku Walki Zbrojnej. Została zaprzysiężona przez majora Józefa Grussa, wcześniej organizatora brodnickiej komórki tej organizacji. Od tej pory dom Żołobińskich stał się ważnym punktem na mapie działalności Armii

³ Jej znajomi i przyjaciele wspominają, że bardzo dużo czytała, przede wszystkim literaturę piękną. Podobno, zanim przeprowadziła się do Dobrzynia, pracowała w rypińskim magistracie.

Krajowej w Okręgu „Pomorze”. W latach 1940–1945 była to siedziba Komendy Okręgu (bezpośrednio jej podporządkowana), miejsce odpraw i narad oficerów Sztabu, ich kwatera wypoczynkowa i punkt kontaktowy.

Helena Żołobińska, która przybrała pseudonim „Halszka”, prowadziła w swoim mieszkaniu skrzynkę pocztową wywiadu i była kwaterowniczką przywódców AK na Pomorzu: między innymi szefa wywiadu Okręgu ZWZ-AK „Pomorze”, wówczas kapitana Józefa Grussa⁴, Józefa Chylińskiego⁵, Henryka Gruetzmachera⁶, Tadeusza Kowalskiego⁷, Gustawa Olszewskiego⁸. Ponosiła ciężar wyżywienia i przygotowania noclegu nie tylko dla oficerów Okręgu, ale także wielu innych osób przybywających na konspiracyjne narady do jej mieszkania.

Pod dachem Heleny Żołobińskiej, otrzymując od niej pomoc także materialną, mieszkała w tym czasie czteroosobowa rodzina Wróblewskich: matka i trzy córki. Przeprowadziły się z Golubia na peryferie Dobrzynia, aby uniknąć aresztowania oraz skierowania na przymusowe roboty Haliny Wróblewskiej (rocznik 1926)⁹. Przez cały okres okupacji w mieszkaniu Żołobińskich przebywał też siostrzeniec jej męża – Stanisław Suszyński, ps. „Witold” (ur. 1925 r.), któremu Żołobińscy zastępowali rodziców.

Po aresztowaniu Marii i Tadeusza Spodniewskich, od lipca 1944 r. do maja 1945 r., „Halszka” przejęła także opiekę nad ich dziećmi: sześciolatkiem wówczas Wojciechem oraz czteroletnim Adamem. Uchroniła ich w ten sposób przed wywozem do niemieckiego sierocińca i nieuchronną germanizacją. Było jej szczególnie ciężko, gdy po aresztowaniu przez NKWD 24 stycznia 1945 r. męża i siostrzeńca sama borykała się z poważnymi problemami finansowymi. Tak było aż do ich powrotu z zesłania. Mimo wszystkich przeciwności nie zrezygnowała z opieki nad dziećmi Spodniewskich i troszczyła się o nie aż do powrotu ich matki z obozu w Pruszkowie.

Będąc duchem opiekuńczym potrzebujących i zagrożonych, Helena Żołobińska w czasie niemieckiej okupacji wyzbyła się prawie wszystkich rzeczy osobi-

⁴ Mjr Józef Gruss 1897–1969, ps. „Stanisław”, „Starzyński”, „Józef”, Zastępca Szefa Sztabu, Szef Wywiadu Pomorskiego Okręgu SZP-ZWZ-AK.

⁵ Ppłk Józef Chyliński 1904–1985, ps. „Kamień”, „Rekin”, „Wicher” Szef Sztabu Pomorskiego Okręgu SZP-ZWZ-AK.

⁶ Henryk Gruetzmacher, ps. „Michał”, komendant Podokręgu „Bursztyn”, kawaler Virtuti Militari poległ w walce z policją niemiecką we wsi Makowiec koło Lipna w lipcu 1944 r.

⁷ Tadeusz Kowalski, ps. „Tomasz”, doktor nauk medycznych, ordynator kliniki chirurgicznej, harcerz „Błękitnej Dwójki”, w czasie wojny żołnierz GL PSS (AK), komendant Obwodu AK Rypin.

⁸ Gustaw Olszewski, ps. „Gracjan”, „Wilii”, „Zośka”, szef łączności Komendy Okręgu „Pomorze”, aresztowany w marcu 1944 r.

⁹ H. Wróblewska-Basiewicz, *Wspomnienia wojenne. 1939–1945*, Warszawa 2005, s. 3.

Ryc. 103. Helena Żołobińska (pierwsza od prawej z mieszkankami drewnianego domu: z Mieczysławą Wróblewską i jej córką Wandą Wróblewską.
Lata okupacji.

stych: ubrań, odzieży, bielizny, pościeli, zachowując jedynie te, które były niezbędne dla przetrwania rodziny. Jako ceniona krawcowa uczyła szycia mieszkające w jej domu kobiety. Pomagała im w ten sposób w utrzymaniu się.

Chociaż to na nią spadały wszystkie kłopoty związane z wyżywieniem, utrzymaniem, opraniem i reperacją odzieży lokatorów (stałych i tymczasowych) domu przy ul. Kościelnej, zajmowała się jeszcze prowadzeniem skrzynki kontaktowej. Docierała tu z Torunia prasa konspiracyjna. „Halszka” zabezpieczała i czasowo przechowywała materiały i dokumenty konspiracyjne. Współpracowała m.in. z Wiktorią Borczyńską z Płonno, żoną rypińskiego nauczyciela, ps. „Bolesław”, Zofią Kitzmannową z Białkowa, ps. „Wanda”, „Łomiańska”, kwaterowniczką KO i referentką WSK Obwód AK Rypin, żoną Zdzisława Kitzmanna, ps. „Łomiański”, członka wywiadu gospodarczego KO¹⁰.

Helena Żołobińska była też w czasie okupacji organizatorką samopomocy społecznej. Z własnych środków i funduszy, z własnej inicjatywy przygotowywała dziesiątki paczek żywnościowych dla więźniów w Stutthoffie, Oświęcimiu, Potulicach (m.in. dla Spodniewskiej), utrzymywała stały kontakt z obozem jenieckim w Murnau. Z obawy przed dekonspiracją nie wysyłała paczek sama, lecz

¹⁰ T. Jaszowski, Kitzmann Zofia z d. Gerlach, [w:] E. Zawadzka (red.), *Słownik Biograficzny Konspiracji Pomorskiej 1939–1945*, cz. 1, s. 114.

10

10

nieodpłatnie przekazywała je rodzinom uwięzionych bądź innym osobom, mogącym to zrobić. W tej działalności wspierała ją produktami żywnościowymi Zofia Kitzmann i Marianna Spodenkiewicz.

Ryc. 104. Helena Żołobińska w Dobrzyniu. Data wykonania zdjęcia nieznana. Lata okupacji.

Po wojnie „Halszka” nie doczekała się żadnych oficjalnych dowodów uznania za patriotyczną postawę, bohaterstwo, oddanie innym ludziom. Umarła cicho w 1980 r., mając 74 lata. Jest jedną z najpiękniejszych postaci z czasów walki o niepodległość w Golubiu-Dobrzyniu. Nie tej walki z bronią w ręku i głośnymi wyczynami, ale szarej, codziennej, wytrwałej batalii o przetrwanie i wyzwolenie kraju. Takiej, która wymaga miłości do rodzinnego kraju i drugiego człowieka oraz niezłomności charakteru.

Oni tu kiedyś żyli, sylwetki
golubian i dobrzynian w XX w.
pod red. M. Starosty - Adama Kłusznepa,
Jumia 2007

zaw. do listu
p. Halimy Basicars z dr. Wroblewskiej z 10.09.2008 11

Helena Złobinińska z d. Siemińska
(1906 - 1980)

członek ZWZ AK, pseud. „Halszka”
członkini WSK Inspektoratu AK Brodnica

Helena Złobinińska urodzona
02. X. 1906 r w Rypinie, była jedną
z 2-ech córek Antoniego Siemińskiego
robotnika rolnego i Józefy z Boja-
nowskich.

Ukończyła szkołę powszechną w Rypinie
Od 1927 r należała do Pnysposobienia
Wojskowego Kobiet.

W 1935 r wychodziła za męża
na Złobinińskiego, mistrza komisjar-
skiego i przenosi się do Dobnynia
nad Drugą.

Ojciec A. Siemiński w latach
20-tych XX wieku wyjechał do Stanów
Zjednoczonych i już stamtąd
nie wrócił.

Matka ciężko pracowała firmie na
utrzymanie domu i zapewnienie
podstawowego wykształcenia dwóm
córkom - Helenie i Apolonii.

Helena po ukończeniu szkoły powsze-
chwej poszerza swoją wiedzę poprzez
samokształcenie, jednocześnie ucze-
nie się zawodu, który da jej możliwość

zarobkowanie. Uczy się krawiectwa, ale również kafejarnia i dzienniarstwo (jestem w posiadaniu obrusa i serwetki wykonanej przez panią Helenę) Zawody te przydały jej się wielokrotnie w życiu.

W przeciągu lat 30-tych, razem z matką i 3 siostrami, Apolonią przygotowały (szyły i haftowały) „wyprawę” dla Apolonii do Zakonu Sióstr Szarytek. Apolonia wstąpiła do Zakonu w 1930 roku. Mieszkała w Klasztorze Szarytek w Warszawie przy ulicy Tamka, gdzie prowadziła w okresie, po II wojnie światowej, bibliotekę klasztorną. Zmarła w 1982 r. i jest pochowana w Warszawie na Cmentarzu Powązkowskim.

Dzienniarstwo, które p. Helena miała dobre opanowane, a którego nauczała w kolnych chmiłach młodzież, przydało się nam w okresie okupacji - robiliśmy swetry i szale, które następnie - szczególnie szale - wysyłane były do oflagu, czy oborów a często dane także osobom potrzebującym, przychodzącym do naszego domu.

Głównie załatwienie p. Heleny w czasie okupacji to działalność konspiracyjna w Armii Krajowej.

W 1940 r. Helena Zolobinśka wraz z mężem Lucjanem Zolobinśkim[⊗] wstępują do Związku Walki Zbrojnej.

Helena przybiera pseudonim „Halszka”. W domu, w którym mieszka w Dobrym pny ulicy Kościelnej 16 (obecnie Kościuszki 14) (drewniany dom na peryferiach miasta), w swoim prywatnym mieszkaniu prowadzi słynkę pocztową, wywiadu, punkt kontaktowy oraz kwatery konspiracyjne dla przyrod-
ców AK^{⊗⊗}. Do tego punktu dociera prasa konspiracyjna z Torunia. Tu jest punkt łączności z terenem.

Halszka przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki sprawnego przewodzenie tej najniej placówki konspiracyjnej — spokojna i opamiękana, na pozór oświeca, ale w rzeczywistości nosi w sobie dobroć i cy-
cilność dla ludzi — a obowiązki są znacznie szersze ^{z tymi obowiązkami} ~~z tymi obowiązkami~~ ^{zobowiązaniem} ~~zobowiązaniem~~, jak ciężar wyżywienia i przygotowania no-
clegów dla wszystkich osób, które docierają pod dach tego domu.

⊗ Lucjan Zolobinśki ps. „As” „Czarny” był szefem komórki łączności i kwaterunka AK w powiecie myślińskim.

⊗⊗ Kpt. Józef Gruss ps. „Stanisław” „Józef” szef wy-
wiadu Komendy Okręgu ZWZ „Pomorze”
por. „Gracjan” — szef łączności Kom. Okr. ZWZ „Pomorze”
Kpt. „Józef” „Wojtek” — — — — —
por. „Michał” — szef łączn. konsp. — — — — —
por. „Tadeusz Majewski” — — — — — 37

⊗ Lucjan Żelobinski ps. „As”, „Czarny” 14
szef komórki łączności i kwatermistrz
AK w powiecie rypinśkim.

⊗ - Mjr Józef Gruss ps. „Stanisław” „Józef”
Z-ca Szefa Sztabu - Szef Wywiadu Pomor.
Okr. SZP - ZWZ - AK

Pptk. Józef Chyliński ps. „Rekin”
„Wicher” - Szef Sztabu Pomor. Okr.
SZP - ZWZ - AK

- Henryk Gruetzmacher ps. „Michał”
Komentant Podokręgu „Bursztyn”

- Tadeusz Kowalski ps. „Tomasz”
Komentant Obwodu AK Rypin

- Gustaw Olszewski ps. „Gracjan” „Zoska”
Szef Łączności Kom. Okr. „Pomorze”

- por. „Tadeusz Majewski” - oficer
sztabu Okr. ZWZ „Pomorze”.

→ pptk. J. Chyliński miał kwaterę
konspiracyjną w p. M. Spodnie-
kolej ps. „Teresa” i „Bystra”, mieszka-
jąca również w drewnianym domu

Halszka jest również organizatorką samopomocy społecznej. Przygotowuje listy listki paczek żywnościowych dla więźniów i ich rodzin: do oflagu w Murnau (por. Lang i por. M. Wyrzykowski) dla więźniów w Stutthofie, Ostreimiu i w Potulicach. Z obawy przed dekonspiracją paczki te były przekazywane rodzinom więźniów, którzy przekazywali je dalej sami.

Do wszystkich tych czynności „Halszka” angażowała młodzież, której w drewnianym domu było sporo (zdjęcie)

W tej wielkiej działalności społecznej i kwatermistrzowskiej wspierano była produktami żywnościowymi dostarczonymi przez Zofię i Zdzisława Kitzmanów[⊗] z majątku Białkorki / Dobrynia.

Działania wojenne weszły już na teren Polski, poroli zbliżał się koniec II-giej wojny światowej, ale nie byli to koniec represji hitlerowskich. W lipcu 1944 r. aresztowano Tadeusza i Marię Spodnięskich - aktywnych działaczy

⊗ Zofia Kitzman ps. „Wanda” „Łomianka” działaczka WSK AK

Zdzisław Kitzman ps. „Rola” „Dzwęcki” Brynad Gospodarczy Kom. Okr. AK

cy AK mieszkających w obywatelskim domu. Opiekę nad ich dziećmi — 6-letnim Wojciechem i 4-letnim Adamem obejmuje „Halszka”, aby w ten sposób uchronić je przed wywiezieniem do niemieckiego sierocińca i ^{przed} nieuchronną germanizacją. „Halszka” opiekuje się nimi do maja 1945 r. do powrotu ich matki z obozu w Potulicach. Była jej w tym czasie bardzo ciężko — pochodził z front wojny, wejście wojsk sowieckich i aresztowanie 24 stycznia 1945 roku przez NKWD męża — Lucjana Żołobinśkiego i siostrzeńca — Stanisława Suszyńskiego „Witolda”.

Pomimo tych trudności i poważnych problemów finansowych nie zrezygnowała z opieki nad dziećmi.

23 stycznia 1945 roku do Golubia i Dobyniwa zostały oddane radzieckie. Był to ostatni dzień konspiracji w naszym miasteczku. Mąż „Halszki” — Lucjan Żołobinśki „AS” i St. Suszyński „Witold” razem z kilkunastoma członkami AK krajowej z naszego terenu zostają aresztowanymi i po krótkim śledztwie przewiezieni w noc z 23 na 24

styczenia przez NKWD poprowadzić przeszo, w kilkudziesięciu osobowej grupie do obozu przejściowego NKWD w Ciechanowie.

Dalej, wagonami bydłoczymi, maksymalnie zatłoczonymi wywiezieni w głąb Rosji. Punktem docelowym osiągniętym po 18 dniach podróży okazała się Szatura w obwodzie włodzimierskim, położona około 180 km na wschód od Moskwy, a tam obóz Siewiernaja Griwa.

Po dziesięciu miesiącach - w październiku 1945r powrócili z zesłania mąż Lucjan Żotobiński „As” i siostreniec - Stanisław Suszyński „Witold”.

Lucjan Żotobiński musiał przejść kilkumiesięczny okres rekonwalescencji, po którym wrócił do swojego zawodu.

„Witold” rozpoczął naukę - szkołę średnią a następnie studia - ukończył wydział matematyczno-fizyczny na Uniwersytecie M. Kopernika w Toruniu.

Po wielu latach (1960r) pp. Żotobińscy rozpoczęli budowę własnego domu w Dobryniu przy ulicy Kościuski.

Helena Żotobińska „Halska” zmarła w 1980r w Dobryniu i jest pochowana na tamtejszym cmentarzu.

Narmiska Heleny Zdobychińskiej
 "Halszki" znajdujące się na ta-
 bliicy poświęconej pamięci miesz-
 kańców domu przy ulicy Kosciuszki 6
 w Dobrymnie m/Dobrego, którzy w la-
 tach 1940-45, zaproszeni w Zwią-
 zku Walki Zbrojnej, stanowili
 ważny ośrodek konspiracyjny
 Armii Krajowej na Ziemi Dobruja-
 ńskiej, walcząc w tajnych strukturach
 z najeźdźcą, nie mieściłom

Halina Banińska

27.08.2008 r

"projekt do w. 3 " Sylwetki -
 - kobiet żołnierzy"

zob. t. osob. Wnioskowa Helina
 zam. Banińska K: 837/2119 Pom.
 - Smp. Brodnice

IV/1. Korespondencje z Elżbietą Zawacką
i z Fundacją:

1. List do Lucjano i Heleny Łotobini-
skich z 7.08.1978, kop. rękop. k. 15, 1
2. jak wyżej, z 14.10.1978, kop. rękop. k. 15, 2
3. List z 28.07.2008 do Kataliny
Wróblewskiej z em. Basiewiz z mate-
riałami o Ł. Łotobinińskiej (do III tomu
'Sylwetek kobiet żołnierzy') kserokop. k. 15, 3
4. Pismo Dariusza Szpejnkowskiego
(elektronisue) z 12.01.2010 w
sprawie ewentualnego przekazania
dokumentów, mpis k. 35, 4-6
5. Prośba Fundacji o przekazanie
dokumentów przez Dariusza Szpejnkow-
skiego z 15.01.2010, kserokop. k. 15, 7
6. Przekazanie Fundacji dokumentów
Ł. Łotobinińskiej - pismo D. Szpejnkow-
skiego z 30.07.2010, kserokop. k. 15, 8
7. Pokwitowanie otrzymania dokumentów
przekazanych przez Dariusza Szpejnkowskiego
- pismo Fundacji z 8.03.2010, kserokop. k. 15, 9

Asi 6 Zdobniarki
1 polub Dobry - Kocimoch 35 Toruni, 7 VIII 78

Szanowni i Drodzy Państwo,
ponieważ wam drukuję z całego serca
ze obfite informacje i miły pobyt
w Państwie.

Przeżyłam w Zastępczym wykar po-
trzebnych danych informacji.

Do kilku osób napisałam też same
odpowiedzi, ale zawsze są potrzebne
plany przekazać przez kilka osób
o tym samym zdarzeniu czy wydarzeniu.

Serdecznie pozdrawiam
Elszka Zawacka

23 VIII Martyni list
z prośbą o relacji od Inbain sking
o Barczyni skich

Kto to jest drzejle Felis
o przyjazd

czyż nie:

- Czarnackie Zofie Rypin ¹⁸⁹⁴ Rydz 15
- Konnyńska Apolonie Sałtawka
- Pankowska Zofia ¹⁸⁹⁴ Rydz 15
- Pankowska Józefa ¹⁸⁹⁴ Rydz 15
- Tambare Zuzanna ¹⁸⁹⁴ Rydz 15

Torun, 14. X 1942

Szanowni Państwo,
odnytam wyrażam zainteresowanie
z niecierpliwą oczekiwaną, zbierającymi
dobrej informacji

Jak już pisałam, udało mi się nawiązać
zac kontakt z p. Janem Lorentem, na-
tomast Rwaszewskij z ul. Wodny 2
nie komo) am Lorencowy z ul. Suki-
meryj nie odnalezłam.

P. Lorentowi¹⁹³⁰ Julian pisał do mnie,
ze posiada Państwa informację, o
które go proszłam¹⁹⁴⁵, wchodzą Państwo
mi je posiada?

Do dnia 10. XI br. nie udało mi się
z Torunem - może to nie wypadek,
gdyby Pan chciał umożliwić mi
swoje zaproszenie odwiedzenia mnie.
Bardzo mi to czekać

Z serdecznymi pozdrowieniami
Esterke Zawacka

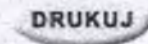
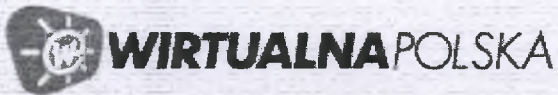
Szanowne i Droga Pani
Halimko!

Przesyłam w załączeniu mate-
rialy dotyczące śp. Heleny
Żotobinińskiej; przepraszam za
zwłokę.

Gdyby było jeszcze coś
potrzebne, to służę pomocą.

Mam nadzieję, że cunie
się Pani znacznie lepiej, cho-
ć aż mpat „dokucza”.

28.07.2008
Słemy Pani bardzo gorące
pозdrowienia i wczelowa-
nia. Żyjemy zdrowia.
Z wyrazami głębokiego
żałowania
E. Skerska

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: <trzebusz@op.pl>
Do: <fapak@wp.pl>
Data: Wtorek, 12 Stycznia 2010 10:38
Temat: darowizna

Wygląd tego dokumentu może różnić się od oryginalnego, ponieważ zostały zablokowane niebezpieczne elementy w treści...

[Odblokuj](#) [Obejrzyj w PDF](#) [Zawsze ufaj temu nadawcy](#) [Zażłoś uwagi](#) [Ukryj komunikat](#)

Witam,

Jestem w posiadaniu okupacyjnego dowódu osobistego - Personalausweis, wydanego w Golubiu w dniu 17.02.1941 roku na nazwisko Helena Żłobińska oraz listu z dnia 21.12.1944 roku napisanego przez jeńca wojennego o numerze 32636 - ppor. Henryka Wyrzykowskiego, z oflagu 13 b w Murnau, do Heleny Żłobińskiej. Chciałbym przekazać wymienione dokumenty do Waszego archiwum.

Jeżeli interesują Państwa szczegóły wejścia w ich posiadanie, to opisałem je w artykule pt "Wzbogacajmy archiwa" na własnym portalu rodzinnym www.szpejankowski.eu.

Z poważaniem, Dariusz Szpejenkowski

WZBOGACAJMY ARCHIWA

Czyli krótka historia dwóch dokumentów

W 1981 lub 1982 roku jeden z moich kuzynów kupił dom w Golubiu-Dobrzyniu. Wówczas poprosił
mojego ojca
o pomoc przy jego remoncie.

W związku z tym miałem szczęście przebywać w tym domu. Był on własnością małżeństwa Lucjana i Heleny Żłobińskich. Po ich śmierci, spadkobierca od razu sprzedał dom wraz z całym wyposażeniem.

W tamtym czasie, jak każdy nastolatek, zajmowałem się zbieraniem znaczków, monet i wielu różnych rzeczy, jak się wtedy mówiło, staroci.

Przed rozpoczęciem remontu, za przyzwoleniem nowego właściciela, miałem możliwość poszperania w wyrzucanych na śmietnik, między innymi, papierzyskach z szuflad jednej z komód.

Wśród wielu, naprawdę śmieci, odnalazłem okupacyjny dowód osobisty - Personalausweis, wydany w Golubiu w dniu 17.02.1941 roku na nazwisko Helena Żłobińska oraz list z dnia 21.12.1944 roku napisany przez jeńca wojennego o numerze 32636 - ppor. Henryka Wyrzykowskiego, z oflagu 13 b w Murnau, do Heleny Żłobińskiej. Jeszcze wtedy nie wiedziałem, jakie to ważne fakty związane są z tymi dokumentami. Nie byłem świadomy wartości historycznej znalezionych dokumentów. Uważam, że obracanie się między doświadczonymi kolekcjonerami przełożyło się na natychmiastowy impuls uchronienia ich przed zniszczeniem.

Przez pierwsze lata nie miałem odwagi wymienić ich na przedmioty pozostające w moim zainteresowaniu uważając, że sposób wejścia w ich posiadanie (pewnego rodzaju darowizna ze strony mojego kuzyna) nie zezwalała na to. Liczyłem, że prędzej czy później sprawię komuś przyjemność przekazując je bezinteresownie. Akurat wtedy nie interesowałem się starymi dokumentami, a o działalności Armii Krajowej w Golubiu lub Dobrzyniu oficjalnie nikt nie mówił.

Dopiero na początku obecnego wieku, dość przypadkowo, zetknąłem się z artykułem w codziennej gazecie „Nowości”.

Z treści artykułu wynikało, że w latach okupacji hitlerowskiej w Dobrzyniu działała prężna komórka łączności, kwaterunku

i wywiadu podlegająca komendzie Okręgu AK „Pomorze”. Wyróżniającą rolę w działalności konspiracyjnej pełnili Lucjan Żłobiński – mistrz kominiarski ps. Czarny, „As” i jego małżonka Helena ps. Halszka. Wówczas dowiedziałem się, iż posiadane dokumenty dotyczą niepospolitych ludzi. Od razu zrodziła się myśl, że nie mam prawa ich przechowywać w prywatnym archiwum i muszą ujrzeć światło dzienne.

Ale komu je przekazać żeby trafiły w najodpowiedniejsze ręce? Przez pewien czas nosiłem się z zamiarem przekazania ich Panu Jagodzińskiemu, inicjatorowi odkrywania wojennych losów członków AK w Dobrzyniu. Moje ówczesne sprawy zawodowe oraz wiele różnych zajęć, wykonywanych w między czasie, spowodowały odłożenie tego tematu na później.

Tak minęło niespełna trzydzieści lat i jesteśmy już w 2010 roku, który jak już zdecydowałem, przyniesie koniec tej historii.

Poszukiwania materiałów do historii naszego powinowatego Piotra Józefa Piotrowskiego (Archiwum X portalu) spowodowały powrót do spraw związanych z AK. Obecnie, już znam odpowiedniego adresata mojej darowizny. Będzie nim Fundacja Generałowej Elżbiety Zawackiej; „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”. W zbiorach tego archiwum znajdują się dokumenty działalności konspiracyjnej AK na Pomorzu, w tym teczki małżeństwa Żłobińskich z Dobrzynia.

Tym drobnym gestem i Rodzina Szpejankowskich-Szpejenkowskich będzie miała swój skromny udział w rozbudowie zbiorów archiwum tejże fundacji.

Przed ich przekazaniem pozwoliłem sobie opublikować omawiane dokumenty. Za chwilę będziecie pierwszymi osobami, które doznają tego zaszczytu zapoznania się z nimi. Nasz portal jest pierwszym, który ukaże piękno treści listu pisanego przez ppor. Wyrzykowskiego. Ten szacunek, miłość i wyrażane uczucia, to przedwojenna szkoła, z której możemy brać przykład. To bez wątpienia jest perełka naszej kolekcji.

Okupacyjny dowód osobisty Heleny Żłobińskiej, wydawałoby się, że jeden z wielu tego typu dokumentów. Przy wykorzystaniu właśnie tego dokumentu, Helena Żłobińska przeprowadzała przez granicę, kwaterowała i żywiła wielu członków ruchu oporu. Tym samym umożliwiła im ucieczkę przed groźącymi aresztowaniami, w tym Stanisławowi Szefflerowi, ps. Lot, późniejszemu profesorowi Politechniki Warszawskiej. Czy nie zmienia to wartości historycznej zaledwie kawałka papieru ze zdjęciem i pieczętkami?

6

Pozostałe wywody pozostawiam specjalistom z archiwum. Już niedługo opisywana darowizna stanie się faktem.

W ilu Waszych szufladach znajdują się podobne perełki? Na pewno w wielu szafach, kartonach i licho wie gdzie jeszcze, oczekują na odkurzenie i ujrzanie światła dziennego nasze rodzinne perełki.

Na naszym portalu zarezerwowaliśmy dla nich szczególne miejsce.

Redaktor

do Dariusza
Szpejnkowskiego

7

Szanowny Panie !

W opublikowanym na stronie internetowej artykule pt. "Wzbogacamy archiwa" pisze Pan zapewne o domu przy dawnej ul. Kościelnej nr 16(w czasie okupacji Lindenstrasse). Wszyscy mieszkańcy tego domu byli żołnierzami Armii Krajowej i odegrali znaczącą rolę w walce z Niemcami.

Dnia 12 VI 2004 r. w Gołubiu-Dobrzyniu została odsłonięta tablica upamiętniająca Ich nazwiska (kaplica cmentarna przy ul. Sokołowskiej). Inicjatorką jej powstania i fundatorką była Pani Halina Basiewicz z. d. Wróblewska, sąsiadka śp. Żołobińskich (mieszka w Warszawie).

Będziemy bardzo zobowiązani za przekazanie dokumentów śp. Haliny naszemu Archiwum.

Sądzę, że to jest dla nich najwłaściwsze miejsce, bowiem jednym z celów naszej działalności jest upowszechnianie wiedzy na temat ludzi-bohaterów najnowszej historii naszego regionu. Służą temu m.in. wystawy, prelekcje, a z dokumentów zgromadzonych w teczkach osobowych konspiratorów korzystają naukowcy, dziennikarze, studenci...

Zapraszam do naszego Archiwum.

Dziękujemy za podjętą inicjatywę.

Z poważaniem

Elżbieta Skerska – dokumentalistka

15.01.2010

onygi rob. z. 1/2

8

Dariusz Szpejenkowski
Trzebusz 32
72-320 Trzebiatów
E-mail: trzebusz@op.pl

Trzebusz, 30.01.2010r.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 3.02.2010
L. dz. 123 / Pom 510/10

Załączniki:
Referat:

Fundacja General Elżbiety Zawackiej
Archiwum i Muzeum Pomorskie AK
oraz Wojennej Służby Polek
ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

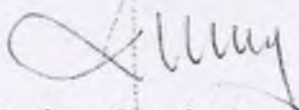
Dotyczy: przekazania darowizny.

W nawiązaniu do mojej informacji z dnia 12.01.2010r. oraz odpowiedzi udzielonej przez Panią Elżbietę Skerską, w załączeniu przesyłam darowiznę w postaci dokumentów dotyczących śp. Haliny Żłobińskiej.

Jednocześnie życzę dalszych sukcesów w powiększaniu zbiorów archiwum.

Załącz.: - Personalausweis na nazwisko Helena Żłobińska,
- list jeńca wojennego ppor. Henryka Wyrzykowskiego do Heleny Żłobińskiej.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Szpejenkowski

FUNDACJA

GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

9

L. dk. 207 (Pom-41510) Tom 10 2010

odp. na L. dk. 123
- potw. odbioru dokum.

Pan
Dariusz Szpejenkowski
Trzebusz 32
72-320 Trzebiatów

Szanowny Panie !

Serdecznie dziękujemy za przekazanie, cennych dla naszego Archiwum, oryginałów dokumentów :

- „personalausweis” Heleny Żołobińskiej wydany w Golubiu dn. 17 II 1941 ,
- list ppor. Henryka Wyrzykowskiego (jeńca wojennego) do Heleny Żołobińskiej z obozu w Murnau z 21 XII 1944 .

Wymienione dokumenty zostały umieszczone w teczce osobowej Heleny Żołobińskiej, ps. „Halszka”, opatrzonej sygnaturą M: 333/333 Pom.

Z wyrazami podziękowania przesyłamy wydawnictwa Fundacji, książkę pt. „Elżbieta Zawacka” i najnowszy numer „Biuletynu”.

Przepraszam za zwłokę w potwierdzeniu otrzymania dokumentów.

Łączę pozdrowienia i wyrazy szacunku.

Z poważaniem

Elżbieta Skerska dokumentalistka

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186

www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO:
82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

DRUKUJ

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: <fapak@wp.pl>
Do: <trzebusz@op.pl>
Data: Piątek, 15 Stycznia 2010 09:20
Temat: Odp: darowizna

0012 51/PN-030
 Pom-410/10

Wygląd tego dokumentu może różnić się od oryginalnego, ponieważ zostały zablokowane niebezpieczne elementy w treści...

[Odblokuj](#) [Obejrzyj w PDF](#) [Zawsze ufaj temu nadawcy](#) [Zażłoś uwagi](#) [Ukryj komunikat](#)

Szanowny Panie !

W opublikowanym na stronie internetowej artykule pt. "Wzbogacamy archiwa"

pisze Pan zapewne o domu przy dawnej ul. Kościelnej nr 16(w czasie okupacji Lindenstrasse). Wszyscy mieszkańcy tego domu byli żołnierzami Armii Krajowej i odegrali znaczącą rolę w walce z Niemcami.

Dnia 12 VI 2004 r. w Gołubiu-Dobrzyniu została odsłonięta tablica upamiętniająca Ich nazwiska (kaplica cmentarna przy ul. Sokołowskiej). Inicjatorką jej powstania i fundatorką była Pani Halina Basiewicz z. d. Wróblewska, sąsiadka śp. Żołobińskich (mieszka w Warszawie).

Będziemy bardzo zobowiązani za przekazanie dokumentów śp. Haliny naszemu Archiwum.

Sądzę, że to jest dla nich najwłaściwsze miejsce, bowiem jednym z celów naszej działalności jest upowszechnianie wiedzy na temat ludzi-bohaterów najnowszej historii naszego regionu. Służą temu m.in. wystawy, prelekcje, a z dokumentów zgromadzonych w teczkach osobowych konspiratorów korzystają naukowcy, dziennikarze, studenci.

Zapraszam do naszego Archiwum.

Dziękujemy za podjętą inicjatywę.

Z poważaniem

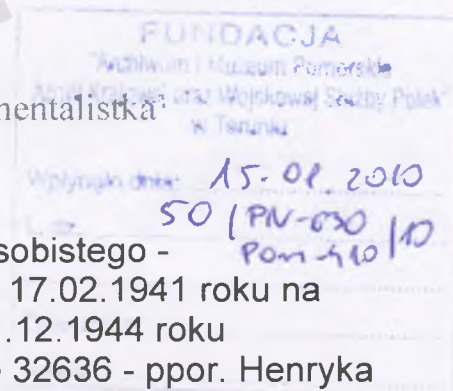
Elżbieta Skerska - dokumentalistka

Dnia 12-01-2010 o godz. 10:38 trzebusz@op.pl napisał(a):

Witam,

Jestem w posiadaniu okupacyjnego dowodu osobistego - Personalausweis, wydanego w Golubiu w dniu 17.02.1941 roku na nazwisko Helena Żłobińska oraz listu z dnia 21.12.1944 roku napisanego przez jeńca wojennego o numerze 32636 - ppor. Henryka Wyrzykowskiego, z oflagu 13 b w Murnau, do Heleny Żłobińskiej. Chciałbym przekazać wymienione dokumenty do Waszego archiwum. Jeżeli interesują Państwa szczegóły wejścia w ich posiadanie, to opisałem je w artykule pt 'Wzbogacamy archiwa' na własnym portalu rodzinnym www.szpejankowski.eu.

Z poważaniem, Dariusz Szpejenkowski

Ti K: 333/333 Pom.

Brodowiec

Łotobiniška Helena

↳ Marty informacyjne

k. 17

1. Samo pomoc, brzoza
 Kwatek, Kozin, Kozin

2. 333/Poz

3. ZWZ
 RPK
 Rypan 1

4. Zolobinska Helena

5. 2 d Siemaiska

6. ps. "Halszka"

7.

8. 1939

9. ur 1905 r. 2x

10. Golub Dobry, ul. 27-400
 Kosciuszki 35

11.

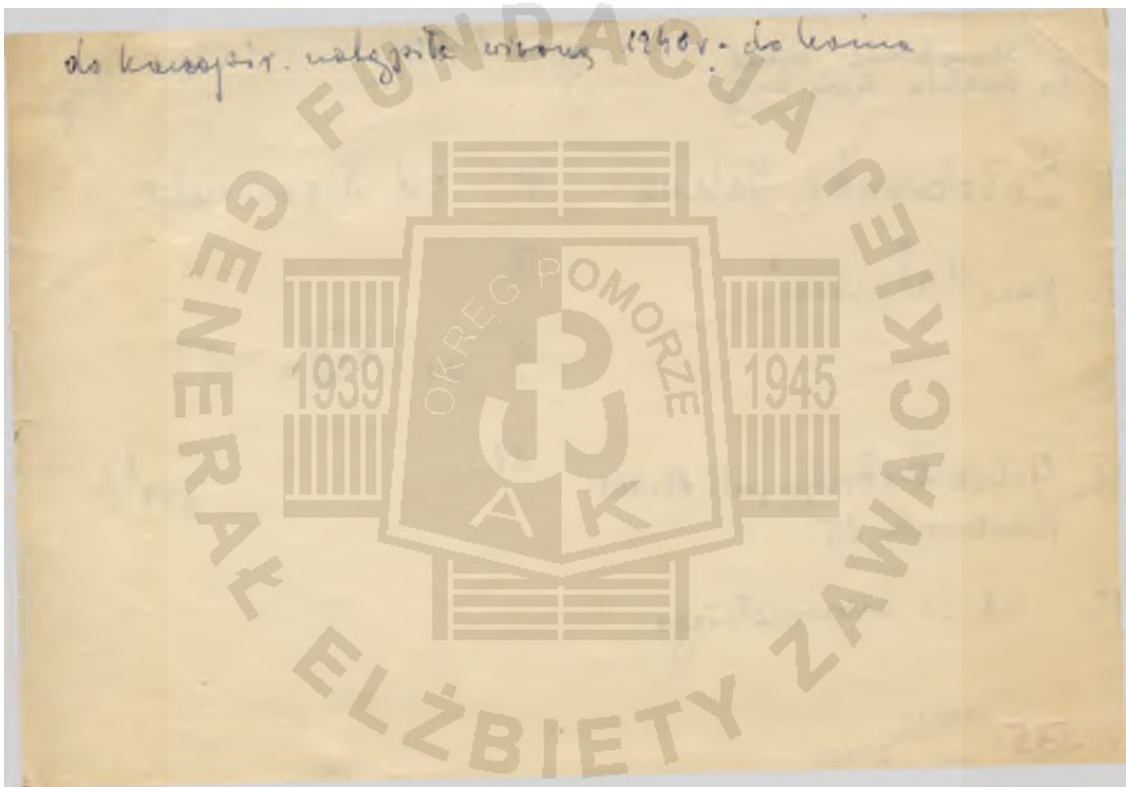
12. Pol. St. Sworzyńskiego

W 535/19P13
 MW-23301

OKRĘG POMORSKI
 ELŻBIETY ZAWACKIE

1945

verte

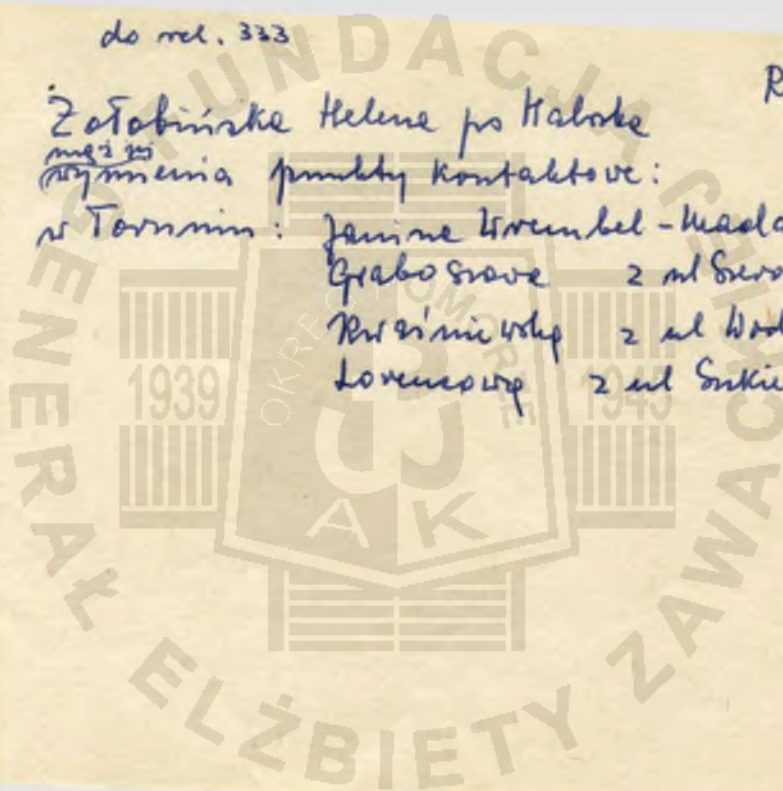
do nel. 323

Regim 2

Zatobinške Helene po Kaloske

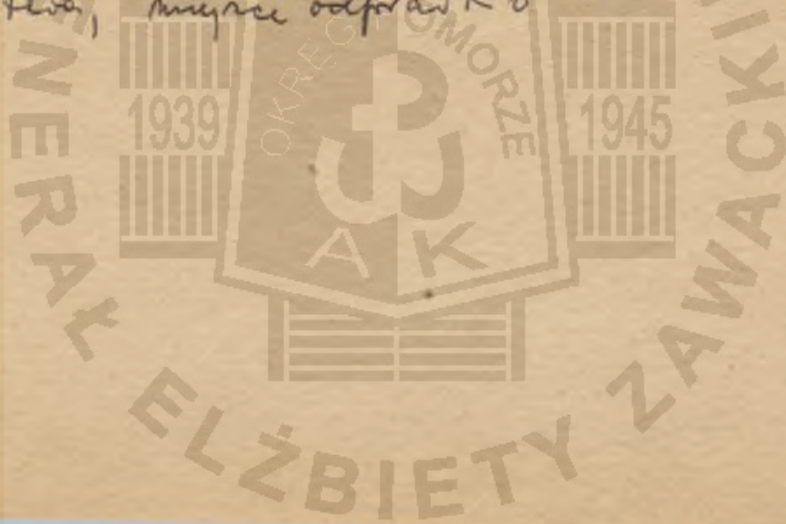
^{me 2 201}
přijmienia příbly kontaktove:

v Termin: Janine Wrenbel - Maselatinške
Grabosrove 2 ml Suroviny 33
Křišimie Wšep 2 ml Wodene 2
Lovenesovp 2 ml Sotkicunivrij 6.7

nr 333 Pan
Złoto Białe Helena "Habele"
miej. me w Smogorzynie s. 8
P-+ Kontakty, state Kwatery, starych Koutak-
teva, miejsce odprawk 0

Pyprin
PK 3

R. 333 / Pa

2°
Rygi
4

~~Łobowińska Helena z d. Siemwicka
ps. „Halunia” ur. 1905 r.
zmar. Jolub Kobryń 27-6-60
ul. Kasciński 35~~

K 333 19013 K 23 307 M

B1P

Zatobinskie
do jej alwyntki odcierala prace z Tomia
zob art. Kraszewski, Smugowski, Przech. Krot

Rybin
5

333
Zotobinská Helena
Zámek "Pasa" Mladá Boleslav
Rybník
Děvčany
nr. 2. IX 1905
87-500 Rybník ul. Křižovnická 79 m 10
inf od p. Sadešského
rel. 29 VII 72
KW/hh
K 535
1939
1945
Dolný a. Dv.

++ Helena Zolobinska z d. Sierwinski

H Abnke / 28 1905 - 1982

urodzona w Rypinie córka wyrodnika Antoniego i
Józefy z d. Bojanowska, ukraińska szkoła powołana, od 1935
żona m. in. komunisty Lejmana Zol. z Rypane
Dobrynia
Hierarchia ukraiński miłośnika z miżem w Ry-
pinie Dobrynie. Czynniki ukraiński w samopro-
moję społeczeństwa (wymyślenie państwa, opieka nad dziećmi orwocznymi
do Zol. Komunisty
Zapomniany żona przy pracach w czasie 1940 r. była
kwatermistrzem dla kilku oficerów sztabu obwod. Rypan
i KO. Okazała się jej domem odbywały się odprawy
Przewodnicze rocznie ukraiński kontaktowy i państwo-
we dla obwod. Rypan dla KO
Zmarła w Dobrynie

Brodnica 8

Żołobirńscy HELENA i LUCJAN

Zamieszkali w Dobrym m. Drwęca w czasie okupacji.
Pomagali Mieczysławie Wroblewskiej także z Dobrym
utrzymać rodzinę w czasie okupacji, ponieważ jej
męża rozstrzelali Niemcy w listopadzie 1939 r.

Obecnie (1978 r.) mieszkają w Galubiu-Dobrym.

Wspomina o nich w swej książce Stanisław Szefler
„Okupacyjne drogi”.

T.; Wroblewska Mieczysława, Insp. Brodnica, k. I, 1/2, 4-4w
MG 1994

Łotobimiska Helena
ps. "Iłal sika"

Golub-Dobrzyń
AK 9

Przewadziła także samopomocę,
w ramach której wypytała m. in. paruki
i listy do obozów (ofic. przebywały w
starej celi i oficy), pomagała rodzinom
pomordowanych...

zob. Nota biograficzna Wnóblewska
Mieczysława, Biuletyn FAPAK,
Tomii 2009, nr 2 s. 71

4/8. II, 105

Sa

Jobkyski

Zołobinska Helena ps. Halszka

10

Kurierka szefa II-ki Stanisława (J. Gruss). Dom jej był kwatery Stanisława, Rekina (ppłk. J. Chyliński), w domu były przechowywane dokumenty sztabu. Była bardzo czynna w opiece społecznej, wysyłając paczki do uwiezionych. Po aresztowaniu małżeństwa Spodniewskich, zaopiekowała się ich dziećmi 6-letni Zbigniew i 4-letni Adam. Tym sposobem uratowała dzieci przed wywiezieniem do Niemiec. Utrzymywała stały kontakt z Zofia Kitzman ps. Wanda z Białkowa, często była łączniczką Rekina w czasie jego pobytu na terenie Golubia, Dobrzynia i Białkowa.

Ewa
95

14-1-95

ŻOŁOBIŃSKA HELENA PS HALSZKA

ur.2-11 .1905r w Rypinie z d.Siemańska

ojciec Antoni-wyrobnik

matka Józefa z d.Bojanowska

z zawodu krawcowa

Zaprzysiężona w 1940r przez mjr.J.Gruss ps.Stanisław

Czynna w samopomocy obywatelskiej,wysyła paczki wraz z Zofią Kitzman ps.

Wanda do obozów w Stutthofie i Potulicach.Utrzymuje stały kontakt z obozem

jeńieckim w Murnau.W Potulicach bardzo pomagała uwięzionej tam kurierce

Spodniewskiej Marii ps.Teresa.Po aresztowaniu Spodniewskich,bojąc się,

że 2 małych synów aresztowanych może być oddane Niemcom w Rzeszy na

wychowanie,zaopiekowała się małymi chłopcami,zabierając ich do siebie.

i wychowując ich.W jej domu była kwatery dla ppłk.J.Chylińskiego ps.Wicher,

Rekin,szef sztabu KO,mjr.J.Grussa ps.Stanisław,szef II-ki KO,ppor.T.Kowal-

skiego ps.Tomasz,k-dta obwodu Rypin,G.Olszewskiego ps.Willi,Gracjan szef

V-ki KO i I.Jagielskiej ps.Ewa kurierka.

Przez całą wojnę opiekowała się Mieczysławą Wróblewską ps.Miecia,wdową

po zamordowanym w październiku 1939r nauczycielu,która pozostała z 3 dziec

bez środków do utrzymania.

Zm. w 1982r w Dobrzyniu

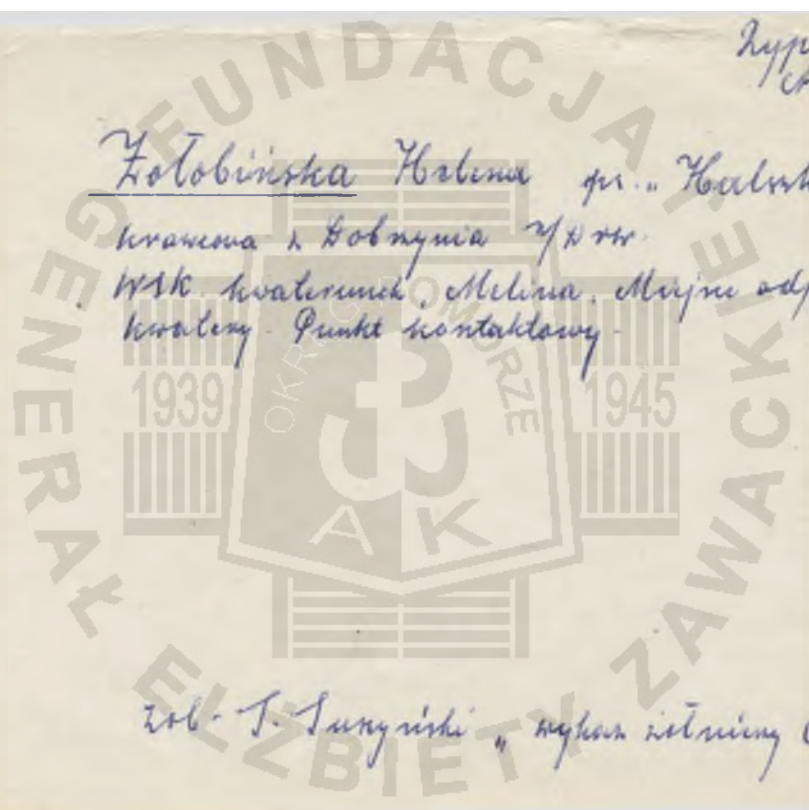
T:..St.S uszyński,Grajkowski J.Jagielska I.

Lypin
AK 14

Zolobinska Halina pr. "Kobylska"
Krawcowa i Kobietyca z p. r. r.
KWK kwaternick, Melina, Mirje odpraw,
Kwatery - Punkt kontaktowy

Zob. J. Sutyński "Wykaz istnienia AK" 237

o Złotobimskie Głecze
ps. "Głecze"

Brodnice
MSK 15

zob: Wspomnienia... T. II: 837/2119 Pom.
z. II Głecze Wroblewski (Brodnice)

Wg. VIII'05

Żołobiniska Helena

Brodnice
2152 16

Pis. „Holsche” - gospodyni kinematy i punktu kontro-
lowego dla ofiarów siebie w O Pomone, wie szep-
cogo się w jej domu w Dobrynin n. Drupeca przy
ul. Kościelnej 16. Przygotowała także pociski i inno-
cione iępinom oborów Kone. Przechowała także skrytka
pocisku do której otrzymała z Torunia przez kasp.

zob.: Krajewski, Suszyński, Działalność 902
i Znowi... , Zegląd Hist. 1380/2.4, str. 744, 781

444-96

Żołobinińska Helena

c. Antoniego

ur. 02. X 1905

KW

ps. "Halszka"

Rypin
AK

17

zob. Sadowski Józef,
Młwi numer 3/806,
H-wa 1999, s. 184, poz. 106.

Żołobiniska Helena

Teczka do akt 1824-331 BN-73/7365-07

Spółdzielnia Inwalidów „SWIT” Prabuty ul. Wojska Polskiego 20 a, tel. 60, 69